

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Кирило МУРАВЙОВ
« 25 » 05 2026 р.

**ПРОГРАМА
ДЛЯ ФАХОВИХ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ
АБІТУРІЄНТІВ**

*з базовою освітою
бакалавра/спеціаліста/магістра
до ступеня вищої освіти магістр*

зі спеціальності «Право»

Схвалено на засіданні кафедри
теорії держави і права та
конституційного права
Протокол № 9 від "29" 04 2026 р.
Завідувач кафедри А.Талах
Анатолій ТАЛАХ

Київ – 2026

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступне фахове випробування за спеціальністю D8 Право передбачене «Правилами прийому на навчання до Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» в 2026 році, які розроблені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373 та зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 20 березня 2026 р. за № 374/45768» для тих вступників, які вступають для здобуття ступеня магістра за спеціальними умовами вступу.

Фахове вступне випробування проводиться у формі предметного тесту, який передбачає оцінювання підготовленості (оцінювання знань, умінь та навичок) вступника та проводиться згідно Програми предметного тесту з права та міжнародного права, що затверджена Наказом МОН України від 03.02.2022 р., №107.

Вступне фахове випробування має на меті перевірку знань з'ясування рівня професійних компетенцій, теоретичних знань і практичних навичок абітурієнтів з базових правових дисциплін, а саме:

- конституційного права;
- адміністративного права;
- адміністративного судочинства в Україні;
- цивільного права;
- цивільного процесуального права;
- кримінального права; кримінального процесуального права,

визначення їхньої готовності до засвоєння відповідної освітньо-наукової програми магістерського рівня.

Вступне випробування має визначити рівень підготовки та готовність абітурієнта до опанування та засвоєння нових поглиблених правових дисциплін, що передбачені професійною програмою та навчальними планами підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» за спеціальністю «Право»

Структура та критерії оцінювання тестових завдань

Вступне випробування проводиться письмово у вигляді тесту закритого типу. Тестове вступне випробування складається із 100 завдань, кожне з яких оцінюється в 2 бали за правильну відповідь. Таким чином, за правильні відповіді на всі питання абітурієнт може отримати максимальну кількість - 200 балів.

Максимальна можлива сума набраних балів становить 200.

Мінімальна кількість балів для участі в конкурсному відборі становить - 100 балів.

Час виконання завдань – 120 хвилин.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗА ПРОГРАМОЮ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

(знання якого має засвідчити абітурієнт під час складання фахового вступного випробовування)

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

1. Конституційне право як основа національного права. Принципи конституційного права. Людська гідність. Свобода. Рівність і заборона дискримінації. Народний суверенітет. Республіканізм. Система джерел конституційного права Конституційні засади співвідношення національного та міжнародного права. Доктрина дружнього ставлення до міжнародного права.

2. Юридична сила конституції. Сутність конституції. Установча природа конституції. Юридичні властивості конституції. Верховенство конституції. Пряма дія конституційних норм. Стабільність конституції. Горизонтальний ефект конституції. Функції конституції. Реалізація конституції. Загальна характеристика Конституції України Порядок ухвалення й внесення змін до Конституції України.

3. Конституціоналізм та конституційний лад України: Сутність конституціоналізму Конституційний лад України та його засади Конституційні засади державного суверенітету України. Принцип територіальної цілісності і недоторканності державних кордонів України. Незалежність України та процеси євроатлантичної і європейської інтеграції. Обмеження влади правом як засада конституційного ладу України Конституційний принцип поділу державної влади. Система стримувань і противаг. Принцип верховенства права в системі засад конституційного ладу України. Основні елементи верховенства права.

4. Україна як демократична республіка: конституційні засади Сутність демократії. Пряма (безпосередня) та представницька демократія Поняття, конституційно-правова регламентація та види референдумів в Україні. Всеукраїнський референдум за народною ініціативою. Виборче право. Пасивне і активне виборче право, виборчі цензи. Принципи виборчого права. Основні виборчі системи. Особливості виборів Президента України. Особливості виборів народних депутатів України. Особливості місцевих виборів. Принцип республіканізму у структурі конституційного ладу України. Демократична підзвітність та підконтрольність публічної влади. Форми участі народу в управлінні державними справами. Сутність місцевого самоврядування. Конституційні гарантії місцевого самоврядування в Україні. Організаційно-правова та фінансово-економічна самостійність місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування в Україні. Загальна характеристика конституційного статусу органів та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні. Предмет відання територіальної громади. Компетенція органів місцевого самоврядування. Місцеве самоврядування в містах зі спеціальним статусом.

5. Унітарність Української держави в системі засад конституційного ладу. Принцип унітаризму та його закріплення в Конституції України Поняття, система та принципи державно-територіального устрою України Конституційний статус Автономної Республіки Крим у складі України як унітарної держави. Порядок ухвалення та внесення змін до Конституції Автономної Республіки Крим. Конституційний статус органів влади Автономної Республіки Крим. Предмет відання та повноваження органів влади Автономної Республіки Крим. Особливості юридичного статусу тимчасово окупованих територій України.

6. Конституційні засади функціонування національно-культурної сфери в Україні Конституційний статус української мови як державної. Правовий статус мов національних меншин та корінних народів. Особливості конституційного статусу національних меншин та корінних народів в Україні. Поняття національно-культурної автономії.

7. Конституція України та громадянське суспільство Конституційний принцип багатоманітності. Засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні: юридичні механізми. Доктрина “демократії, здатної себе захистити”. Поняття та основні види громадських об’єднань. Принципи створення та діяльності громадських об’єднань в Україні. Конституційний статус політичних партій. Порядок створення політичних партій. Принципи діяльності політичних партій. Заборона політичних партій в Україні. Держава і церква в Україні. Відділення церкви від держави. Принцип світської держави.

8. Конституційний статус особи в Україні. Принципи конституційного статусу особи Природа прав і свобод людини. Сутність прав і свобод людини. Негативні та позитивні обов’язки держави у сфері гарантування прав людини згідно з Конституцією України. Зміст та обсяг захисту особистих свобод: право на свободу думки й слова, право на доступ до публічної інформації, захист персональних даних, свобода совісті, свобода пересування. Критерії обмеження прав. Політичні права та участь громадян у вирішенні питань суспільного значення. Свобода мирних зібрань, свобода об’єднань: обсяг захисту та критерії обмеження. Рівність доступу громадян до публічної служби. Економічні права: обсяг захисту та критерії обмеження. Право власності, заборона свавільного вилучення власності. Право на свободу підприємницької діяльності, обмеження монополізму і захист конкуренції. Право на працю та на гідну оплату праці. Соціальні права: зміст та гарантії. Право на соціальне забезпечення, право на охорону здоров’я, право на освіту. Конституційні обмеження у здійсненні конституційних прав та свобод людини в Україні. Критерії легітимності обмеження прав людини: трискладовий тест, значення принципу пропорційності.

9. Законодавча влада в Україні: конституційна характеристика Конституційна природа парламенту. Верховна Рада України як парламент: виборний, представницький, колегіальний, періодично-змінний, законодавчий орган. Функції Верховної Ради України: представницька, законодавча, контрольна. Роль парламенту у внесенні змін до Конституції України. Роль

парламенту в формуванні інших органів державної влади. Конституційний склад і структура Верховної Ради України. Комітети, тимчасові слідчі та тимчасові спеціальні комісії парламенту. Повноважність та кворум у засіданнях Верховної Ради України. Предмет відання та повноваження Верховної Ради України. Предметна сфера закону. Парламентські процедури: установча, законодавча, процедури здійснення парламентського контролю. Політичне структурування Верховної Ради України. Парламентська фракція. Коаліція депутатських фракцій. Парламентські процедури: установча, законодавча, процедури здійснення парламентського контролю Конституційний статус спеціалізованих органів парламентського контролю - Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Рахункової палати Конституційний статус народного депутата України та юридичні гарантії його діяльності. Природа депутатського мандата. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень народного депутата України. Права народного депутата України.

10. Конституційний статус Президента України. Президент України як глава держави. Роль та місце Президента України в системі органів державної влади. Представницький мандат Президента України. Порядок обрання та вимоги до кандидата на пост Президента України. Порядок вступу на пост Президента України. Недоторканність Президента України. Підстави та порядок припинення повноважень Президента України. Процедура усунення Президента України з поста у порядку імпічменту. Повноваження Президента України. Акти Президента України. Контрасигнація актів Президента України. Конституційний статус Ради національної безпеки та оборони України. Роль Ради національної безпеки та оборони України у забезпеченні захисту державного суверенітету і територіальної цілісності України.

11. Виконавча влада в Україні: конституційна характеристика. Місце виконавчої влади в механізмі державної влади. Система органів виконавчої влади в Україні. Порядок формування і склад Кабінету Міністрів України. Демократична підзвітність і підконтрольність Кабінету Міністрів України. Солідарна відповідальність уряду та відповідальність міністрів. Предмет відання та повноваження Кабінету Міністрів України. Акти Кабінету Міністрів України.

12. Судова влада в Україні. Конституційні засади правосуддя Система судів. Засади спеціалізації у системі судів.. Конституційний статус судді. Гарантії незалежності суддів. Підстави та порядок припинення повноважень суддів і звільнення суддів. Конституційний статус Вищої ради правосуддя. Органи суддівського самоврядування. Конституційний статус прокуратури. Роль адвокатури в системі юридичного захисту прав людини.

13. Правовий захист Конституції. Правовий захист Конституції: особливості української моделі Поняття, види та моделі конституційного контролю Предмет відання та повноваження Конституційного Суду України. Самообмеження юрисдикції Конституційного Суду України та доктрина політичного питання. Склад і порядок формування Конституційного Суду України. Структура та організація діяльності Конституційного Суду України. Суб'єкти та форми звернення до Конституційного Суду України.

Конституційна скарга: поняття, критерії прийнятності, особливості розгляду. Поняття й характеристика стадій конституційного судочинства. Учасники конституційного провадження. Поняття та юридична природа актів Конституційного Суду України. Види, порядок ухвалення та виконання актів Конституційного Суду України. Особливості юридичної сили рішень Конституційного Суду України з конституційних скарг.

Література:

1. Боняк В. О. Конституційне право України: навч. посіб. [для підготовки до іспиту за кредит.-модульн. системою навчання] / В. О. Боняк, В. А. Завгородній, А. В. Самотуга, Л. А. Філяніна. – 2-е вид., перероб. і допов. – Дніпро : Дніпропетровськ. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 293 с.
2. Вибірчий кодекс України від 19.12.2019 № 396-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
3. Кагановська Т. Є. Конституційні засади сучасного державотворення : навч. посіб. у питаннях і відповідях / Т. Є. Кагановська, Є. І. Григоренко, Я. О. Григоренко, О. С. Передерій ; за ред. Т. Є. Кагановської. – Харків : Право, 2017. – 303 с.
4. Ковалів М. В. Конституційне право України : навч. посіб. / М. В. Ковалів, М. Т. Гаврильців, М. М. Бліхар. – Львів : Ліга-прес, 2014. – 402 с.
5. Конституційне право : підручник. За ред. професора М.І. Козюбри. Ю.Г. Барабані, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, О.М. Лисенко, А.А. Мелешевич. - К., 2021. 528 с.
6. Конституційне право : підручник/ МВС України/ Харківський національний університет внутрішніх справ. О. С. Бакумов, Л. Д. Варунц, Т. І. Гудзь – Харків, 2019. – 484 с.
7. Конституційне право зарубіжних країн : академічний курс : підручник / В. М. Шаповал ; М-во освіти і науки України. - 4-те вид., стереотип. - Київ : Юрінком Інтер, 2018.- 461 с.
8. Конституційне право зарубіжних країн : підручник / [Н. В. Мішина, В. О. Міхальов, В. О. Куранін та ін. ; за ред. Н. В. Мішиної, В. О. Міхальнової]. - [Херсон] : Олді-плюс, 2019.-641 с.
9. Конституційне право України : посіб. для підгот. до іспитів / [Ю. Г. Барабаш, Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин та ін.]. – 4-те вид., перероб. та допов. – Харків : Право, 2017. – 369 с.
10. Конституційне право України: прагматичний курс : навч. посіб. / М.В.Афанасьєва, Ю. Ю. Бальцій, Ю. Д. Батан та ін. ; за заг. ред. М. В. Афанасьєвої, А. А. Єзерова. – Одеса : Юрид. літ., 2017. – 256 с.
11. Конституційне право: навч. посіб. / [О. С. Бакумов, Л. Д. Варунц, Т. І. Гудзь та ін.] ; за заг. ред. М. І. Марчука. – Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. – 358 с.
12. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
13. Лозовой В.О., Петришин О.В. Професійна етика юриста. - Х.: Право, 2004 -172 с.

14. Нестерович В. Ф. Практикум з Конституційного права України / В. Ф. Нестерович. – Київ : Ліра-К, 2018. – 639 с.
15. Пищуліна О. Гендерна рівність і розвиток: погляд у контексті Європейської стратегії України / О. Пищуліна. – Київ : Заповіт, 2016. – 244 с.
16. Порівняльне конституційне право : підручник / Михайло Савчин ; М-во освіти і науки України, Ужгород, нац. ун-т, Юрид. ф-т, Н.-д. ін-т порівняльного публічного права та міжнар. права. - Ужгород ; Київ : ВАІТЕ, 2020. - 461 с.
17. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 03.08.2023, підстава - 3022-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>
18. Про всеукраїнський референдум: Закон України від 26.01.2021 № 1135-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1135-20#Text>
19. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 № 2235-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>
20. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб. Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>
21. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
22. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
23. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
24. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 № 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>
25. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>
26. Про Регламент Верховної Ради: Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text>
27. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 № 2790-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12#Text>
28. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ. АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО В УКРАЇНІ

1. Адміністративне право як галузь публічного права. Предмет адміністративного права. Відмежування адміністративного права від інших

галузей права. Система адміністративного права (загальне і особливе адміністративне право; інститути адміністративного права) Джерела адміністративного права Принципи в адміністративному праві.

2. Суб'єкти адміністративного права. Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування Правовий статус і система органів виконавчої влади Правовий статус і види суб'єктів місцевого самоврядування Приватна особа як суб'єкт адміністративного права. Окремі суб'єктивні публічні права та їх реалізація (право на участь в ухваленні рішень, право на звернення, право на доступ до публічної інформації). Особливості неурядової організації як суб'єкта адміністративного права. Засади правового статусу окремих видів неурядових організацій.

3. Інструменти публічного адміністрування. Сутність та види інструментів публічного адміністрування Нормативний акт як інструмент публічного адміністрування Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні: поняття та умови застосування.

4. Адміністративна процедура. Адміністративні послуги Сутність та види адміністративної процедури Принципи адміністративної процедури Учасники адміністративної процедури Стадії адміністративної процедури, їх зміст Поняття, ознаки, види адміністративних послуг. Суб'єкти відносин надання адміністративних послуг. Порядок надання адміністративних послуг.

5. Захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування. Інструменти захисту прав приватних осіб у сфері публічного адміністрування Адміністративне оскарження Інші інструменти захисту прав особи (перегляд рішення суб'єктом публічного адміністрування, який його ухвалив, за ініціативою особи; захист особи з ініціативи суб'єкта публічного адміністрування; відшкодування шкоди суб'єктом публічного адміністрування; адміністративна юстиція).

6. Службове право. Правове регулювання публічної служби. Види публічної служби. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування як основні різновиди публічної служби. Правовий статус державного службовця Правовий статус службовця в органі місцевого самоврядування Запобігання корупційним проявам у публічній службі.

7. Адміністративне деліктне право. Адміністративне правопорушення (проступок) і адміністративна відповідальність. Законодавчі акти, що регулюють відносини адміністративної відповідальності. Юридичний склад адміністративного проступку (об'єкт, суб'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона). Особливості юридичного складу адміністративного проступку, зафіксованого в автоматичному режимі. Заходи адміністративної відповідальності. Система й види адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків. Загальні правила накладення адміністративних стягнень. Проведення в справі про адміністративний проступок. Оскарження й перегляд

постанови в справі про адміністративний проступок. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.

8.Адміністративне судочинство в Україні. Загальні положення адміністративного судочинства: - завдання адміністративного судочинства; - критерії, за якими суд оцінює правомірність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта публічного адміністрування; - принципи адміністративного судочинства; - правила предметної, інстанційної та територіальної юрисдикції, наслідки їх недотримання (порушення); - склад суду, відводи; - учасники адміністративної справи, їх представники, інші учасники судового процесу; - докази та доказування. Звернення до адміністративного суду. Розгляд адміністративних справ у порядку загального та спрощеного позовного провадження. Особливості розгляду типових та зразкових справ. Судові рішення в адміністративних справах. Звернення судового рішення до виконання. Судовий контроль за виконанням судового рішення. Перегляд судового рішення в адміністративній справі.

Література

1. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні у 2-х томах. Том 2 : Навчальний посібник. - К; Видавництво Юридика, 2024, 432 с.
2. Адміністративне право України (у схемах та коментарях) : Навчальний посібник. - К; Видавництво Юрінком Інтер, 2024, 412 с.
3. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В.Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галунька, О. Правоторової. - Видання четверте. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. - 656 с
4. Адміністративне судочинство України: теорія та практика: монографія / кол. Авт.; за заг. ред. О. М. Нечитайла. – К.: ВАІТЕ, 2015. – 288 с.
5. Адміністративний процес України : теорія, практика : Підручник. За ред. проф. Бевзенка В. М. Пер. з нім. і адапт. Рижкова Г. В. Київ : ВД «Дакор», 2021. 1346 с.
6. Битяк Ю. Адміністративне судочинство як форма забезпечення верховенства права і законності // Право України. 2011. № 4. С.4-11.
7. Волкова Ю. А. Легеза Ю. О. Касаційне провадження в адміністративному процесі: сутність, зміст, особливості / Ю.А. Волкова. Ю. О. Легеза. - Київ : ВД «ДАКОР» 2022. -376 с.
8. Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. Адміністративне право України. Повний курс: підручник. Харків, 2018. 466 с.
9. Загальне адміністративне право. Видання друге. : підручник / за загальною редакцією Р.С. Мельника. - видання друге. - Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. 688 с.
10. Картузова І.О. Адміністративне процесуальне право України : навч.-метод. посіб. / К. : Фенікс, 2016. 400 с.
11. Ківалов С. В. Курс адміністративного процесуального права України : підручник. Загальна частина. О. : Фенікс, 2014. 342 с.

12. Кодекс адміністративного судочинства України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
13. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
14. Колпаков В.К. Адміністративна відповідальність (адміністративно-деліктне право): Навчальний посібник. — К.: Юрінком Інтер, 2008. — 256с.
15. Курс адміністративного права України: підручник / за ред. О. В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 904 с. ISBN 978-966-667-718-4
16. Лук'янець Д. М. Адміністративно-деліктні відносини в Україні : теорія та практика правового регулювання / Лук'янець Д. М. - Суми : Університетська книга, 2006. - 367 с.
17. Мельник Р.С. Адміністративне право України (у схемах та коментарях): навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер ; Буква Закону, 2018. 344 с.
18. Нечитайло О.М. Адміністративне судочинство України: теорія та практика : монографія. К. : Компанія "ВАІТЕ", 2015. 288 с.
19. Особливе адміністративне право : підручник / за ред. Бернда Візера, Ярослава Лазура, Тетяни Карабін, Олександра Білаша. - Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 464 с.
20. Писаренко Н.Б. Адміністративне судочинство : навч. посіб. Х. : Право, 2016. 312 с.
21. Смокович М. І. Юрисдикція адміністративних судів: теорія і практика судочинства / М.І. Смокович. - Київ : Юрінком Інтер 2022. - 288 с.
22. Смокович М. І., Бевзенко В. М. Адміністративний процес України : теорія, практика : Підручник. Заг. ред. д. ю. н., проф. Бевзенка В. М. Пер. з нім. і адапт. Рижкова Г. В. Київ : ВД «Дакор», 2020. 1346 с.
23. Судовий розгляд справ про адміністративні правопорушення: навчальний посібник / за ред. Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова ; Держ. вищ. навч. закл. «Запоріз. нац. ун-т». - К. : Юрінком Інтер, 2016. - 544 с
24. Сусак М. С. Процесуальний розсуд адміністративного суду першої інстанції: сутність та особливості реалізації / М. С. Сусак. - Київ : ВД «ДАКОР» 2022. - 240 с.
25. Теорія адміністративного права. Генеза в умовах трансформації громадянського суспільства : Навчальний посібник. - К.; Видавництво Ліра-К, 2024, 212 с.
26. Юшкевич О. Г. Основи адміністративного судочинства: навчально-тренінговий посібник / О.Г. Юшкевич, Р.С. Мельник. Х. : НікаНова, 2012. 266 с.

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

- 1. Цивільне право в системі права України.** Поняття та предмет цивільного права як галузі права Принципи цивільного права Система цивільного права.
- 2. Джерела цивільного права України.** Цивільне законодавство України: поняття та структура Договір як джерело цивільного права. Акти цивільного

законодавства й договір. Звичай як джерело цивільного права. Звичай ділового обороту. Міжнародні договори як джерела цивільного права.

3. Цивільні правовідносини. Поняття та елементи цивільних правовідносин. Класифікація цивільних правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.

4. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин. Поняття фізичної особи. Цивільна правоздатність фізичної особи. Цивільна дієздатність фізичної особи: поняття, види. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Визнання фізичної особи зниклою безвісті. Оголошення фізичної особи померлою. Опіка та піклування над фізичною особою.

5. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин. Поняття та ознаки юридичної особи. Види та організаційно-правові форми юридичних осіб. Порядок створення юридичної особи. Установчі документи юридичних осіб. Правосуб'єктність юридичної особи та порядок її реалізації. Припинення юридичної особи. Підприємницькі товариства: поняття та види. Непідприємницькі товариства: поняття та види.

6. Об'єкти цивільних прав. Поняття об'єктів цивільних прав та їх оборотоздатність. Речі як об'єкти цивільних прав: поняття, класифікація. Гроші як об'єкти цивільних прав. Валютні цінності. Майно, майнові права. Підприємство як єдиний майновий комплекс. Інформація як об'єкт цивільних правовідносин. Цінні папери як об'єкти цивільних прав. Нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав.

7. Правочини. Поняття та види правочинів. Загальні вимоги, додержання яких є необхідним для чинності правочину. Форма правочину та правові наслідки її недодержання. Недійсні правочини, їх юридична природа та види. Загальні правові наслідки недійсності правочину. Правові наслідки недійсності окремих частин правочину. Правові наслідки вчинення недійсних правочинів.

8. Представництво в цивільному праві. Поняття та підстави представництва. Повноваження представника. Правові наслідки вчинення правочинів з перевищенням повноважень представником. Види представництва. Довіреність: поняття, види, форма. Припинення представництва за довіреністю.

9. Строки та терміни в цивільному праві. Позовна давність.. Поняття та види строків і термінів у цивільному праві. Способи визначення строків і термінів. Порядок обчислення строків. Поняття та види позовної давності. Початок перебігу позовної давності. Зупинення та переривання перебігу позовної давності. Наслідки спливу позовної давності. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.

10. Особисті немайнові права фізичної особи. Поняття та зміст особистого немайнового права. Види особистих немайнових прав. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. Захист особистих немайнових прав.

11. Право власності. Загальні положення. Поняття та зміст права власності Об'єкти та суб'єкти права власності Здійснення права власності Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна.

12. Набуття та припинення права власності. Підстави набуття права власності: загальна характеристика. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва; на перероблену річ; за договором; на безхазяйну річ; на знахідку; на бездоглядну домашню тварину; на скарб; за набувальною давністю Підстави припинення права власності: загальна характеристика. Відмова від права власності. Припинення права власності особи на майно, яке не може їй належати. Реквізиція. Конфіскація.

13. Право спільної власності. Поняття і види права спільної власності Право спільної часткової власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення. Визначення часток у праві спільної часткової власності. Здійснення права спільної часткової власності. Право переважної купівлі частки у праві спільної часткової власності. Припинення права спільної часткової власності. Право спільної сумісної власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення. Здійснення права спільної сумісної власності. Припинення права спільної сумісної власності.

14. Захист права власності. Засади захисту права власності. Віндикаційний позов. Негаторний позов. Визнання права власності. Інші способи захисту права власності.

15. Речові права на чуже майно. Загальна характеристика речових прав на чуже майно. Право володіння чужим майном. Право користування чужим майном (сервітут). Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) Право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій).

16. Право інтелектуальної власності: загальні положення. Поняття права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Підстави виникнення (набуття) та зміст права інтелектуальної власності Захист права інтелектуальної власності.

17. Авторське право та суміжні права. Поняття та об'єкти авторського права Суб'єкти авторського права. Співавторство. Виникнення авторського права. Особисті немайнові права автора Майнові права інтелектуальної власності на твір, строки їх чинності. Випадки правомірного використання твору без згоди автора. Поняття та об'єкти суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав, строки їх чинності. Захист авторського і суміжних прав.

18. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Поняття та ознаки винаходу, корисної моделі, промислового зразка. Суб'єкти права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Майнові права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Строк їх чинності.. Припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.

19. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування, торговельну марку.

20. Загальні положення про зобов'язання. Поняття зобов'язання та підстави його виникнення Сторони та треті особи у зобов'язанні. Заміна сторін у зобов'язанні.. Виконання зобов'язання.

21. Забезпечення виконання зобов'язання. Загальні положення про забезпечення виконання зобов'язання Неустойка. Правові наслідки сплати (передання) неустойки. Порука. Правові наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого порукою. Гарантія. Правові наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого гарантією. Завдаток. Правові наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого завдатком. Застава: поняття, предмет, види, підстави виникнення і припинення. Правові наслідки невиконання зобов'язання, забезпеченого заставою. Притримання. Довірча власність: поняття, об'єкт, підстави виникнення і припинення.

22. Припинення зобов'язання. Припинення зобов'язання виконанням. Припинення зобов'язання неможливістю його виконання. Припинення зобов'язання переданням відступного Припинення зобов'язання зарахуванням Припинення зобов'язання за домовленістю сторін. Новація. Прощення боргу. Припинення зобов'язання поєднанням боржника і кредитора в одній особі. Припинення зобов'язання смертю фізичної особи, ліквідацією юридичної особи.

23. Порушення зобов'язання. Цивільно-правова відповідальність. Поняття порушення зобов'язання. Правові наслідки порушення зобов'язання. Поняття та ознаки цивільно -правової відповідальності. Види цивільно -правової відповідальності. Форми цивільно -правової відповідальності. Умови цивільно - правової відповідальності. Підстави звільнення від цивільно -правової відповідальності.

24. Загальні положення про договір. Поняття та види договору Свобода договору та її межі.. Зміст договору. Укладення договору. Зміна або розірвання договору.

25. Договір купівлі-продажу: загальні положення. Поняття та юридична характеристика договору купівлі -продажу, його види. Сторони договору купівлі - продажу, їхні права та обов'язки. Істотні умови договору купівлі - продажу. Предмет договору. Ціна товару.

26. Окремі види договору купівлі-продажу. Договір роздрібної купівлі-продажу. Договір поставки. Договір міни (бартеру).

27. Договір дарування. Поняття та юридична характеристика договору дарування, його види Сторони договору дарування, їхні права та обов'язки Предмет договору дарування. Прийняття дарунка. Розірвання договору дарування Договір про пожертву.

28. Договори ренти та довічного утримання (догляду). Поняття та юридична характеристика договору ренти. Сторони договору ренти. Передання майна під виплату ренти. Форма і розмір ренти, строк її виплати Розірвання договору ренти. Поняття та юридична характеристика договору довічного утримання (догляду). Сторони договору довічного утримання (догляду).

Обов'язки набувача за договором довічного утримання (догляду). Припинення договору довічного утримання (догляду).

29. Договір найму (оренди). Поняття та юридична характеристика договору найму (оренди). Сторони договору найму (оренди), їхні права та обов'язки.. Істотні умови договору найму (оренди). Предмет договору найму (оренди). Плата за користування майном. Строк договору найму (оренди).. Припинення договору найму (оренди).

30. Окремі види договору найму (оренди). Договір прокату. Договір найму (оренди) земельної ділянки. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму (оренди) транспортного засобу. Договір лізингу.

31. Договір найму (оренди) житла. Поняття та юридична характеристика договору найму (оренди) житла. Сторони договору найму (оренди) житла, їхні права та обов'язки. Особи, які постійно проживають із наймачем. Тимчасові мешканці. Істотні умови договору найму (оренди) житла. Предмет договору найму (оренди) житла. Плата за користування житлом. Строк договору найму (оренди) житла.. Розірвання договору найму (оренди) житла.

32. Договір позички. Поняття та юридична характеристика договору позички. Сторони договору позички, їхні права та обов'язки. Розірвання договору позички.

33. Договір підряду. Поняття та юридична характеристика договору підряду, його види. Сторони договору підряду, їхні права та обов'язки. Генеральний підрядник і субпідрядник. Істотні умови договору підряду. Предмет договору підряду. Ціна роботи. Строк виконання роботи.

34. Окремі види договору підряду. Договір побутового підряду. Договір будівельного підряду. Договір підряду на проектні та пошукові роботи.

35. Договір про надання послуг: загальні положення. Поняття та юридична характеристика договору про надання послуг Виконання договору про надання послуг. Плата за договором про надання послуг Відповідальність виконавця за порушення договору про надання послуг.

36. Договори в сфері надання транспортних послуг. Поняття та юридична характеристика договору перевезення вантажу Сторони договору перевезення вантажу, їхні права та обов'язки. Поняття та юридична характеристика договору перевезення пасажирів та багажу. Сторони договору перевезення пасажирів та багажу, їхні права та обов'язки Договір чартеру (фрахтування) Договір транспортного експедирування.

37. Договір зберігання. Поняття та юридична характеристика договору зберігання, його види Сторони договору зберігання, їхні права та обов'язки. Професійний зберігач. Відповідальність зберігача за втрату (нестачу) чи пошкодження речі. Зберігання на товарному складі Спеціальні види зберігання. Договір охорони.

38. Договір страхування. Поняття та юридична характеристика договору страхування. Сторони договору страхування, їхні права та обов'язки. Істотні умови договору страхування. Відмова від здійснення страхової виплати Припинення договору страхування.

39. Договір доручення. Договір комісії. Договір управління майном.

Поняття та юридична характеристика договору доручення. Сторони договору доручення, їхні права та обов'язки. Припинення договору доручення. Поняття та юридична характеристика договору комісії. Сторони договору комісії, їхні права та обов'язки. Поняття та юридична характеристика договору управління майном. Істотні умови договору управління майном. Сторони договору управління майном, їхні права та обов'язки. Припинення договору управління майном.

40. Договір позики. Кредитний договір. Поняття та юридична характеристика договору позики Сторони договору позики, їхні права та обов'язки Поняття та юридична характеристика кредитного договору Сторони кредитного договору, їхні права та обов'язки. Проценти за кредитним договором.

41. Договір банківського вкладу. Договір банківського рахунка. Поняття та юридична характеристика договору банківського вкладу (депозиту) В Сторони договору банківського вкладу (депозиту), їхні права та обов'язки Проценти на банківський вклад Поняття та юридична характеристика договору банківського рахунка. Сторони договору банківського рахунка, їхні права та обов'язки Розірвання договору банківського рахунка.

42. Договір факторингу. Поняття та юридична характеристика договору факторингу. Предмет договору факторингу. Сторони договору факторингу, їхні права та обов'язки.

43. Договори щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності. Загальна характеристика договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності, їх види. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії.

44. Договір про спільну діяльність. Загальна характеристика договору про спільну діяльність. Договір простого товариства.

45. Недоговірні зобов'язання. Поняття та види недоговірних зобов'язань. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу. Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Рятуння здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави. Загальні підстави відповідальності за завдану майнову шкоду. Підстави відповідальності з завдану моральну шкоду. Способи відшкодування шкоди, завданої майну потерпілого. Врахування вини потерпілого і матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоду, при вирішенні питання про відшкодування шкоди... Відшкодування шкоди, завданої при здійсненні особою у разі здійснення нею права на самозахист та в стані крайньої необхідності. Відшкодування юридичною або фізичною особою шкоди, завданої їхнім працівником чи іншою особою. Відшкодування шкоди,

завданої органами публічної влади, їх службовими чи посадовими особами. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду. Відшкодування шкоди, завданої малолітніми, неповнолітніми, недієздатними фізичними особами, фізичними особами, цивільна дієздатність яких обмежена, та фізичними особами, які не усвідомлювали значення своїх дій та (або) не могли керувати ними. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).

46. Загальні положення про спадкування. Поняття спадкування. Підстави спадкування.. Спадщина, її склад. Права та обов'язки особи, які не входять до складу спадщини.. Час і місце відкриття спадщини. Спадкоємці. Право на спадкування. Усунення від права на спадкування.. Поняття заповіту. Види заповітів. Право на заповіт. Право на обов'язкову частку в спадщині. Зміст заповіту. Заповідальний відказ. Покладення на спадкоємця інших обов'язків. Форма заповіту. Посвідчення заповіту. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. Недійсність заповіту. Черговість спадкування за законом. Спадкування за правом представлення.

47. Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Оформлення права на спадщину. Прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини.. Право на відмову від прийняття спадщини. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини. Перехід права на прийняття спадщини (спадкова трансмісія). Відумерлість спадщини Поділ та перерозподіл спадщини між спадкоємцями. Виконання заповіту. Оформлення права на спадщину.

48. Спадковий договір. Поняття спадкового договору. Сторони у спадковому договорі. Особливості спадкового договору з участю подружжя. Забезпечення виконання спадкового договору.

Література:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. № 1798-ХІІ (зі змін ідоповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
2. Дзера О. В. Договірне право України: Загальна частина : навч посіб. Київ. : Юрінком Інтер, 2020. 896 с.
3. Дзера О. В. Цивільне право України : Загальна частина: підруч. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 976 с.
4. Дзера О. В. Договірне право України: Особлива частина: підруч. Київ. : Юрінком Інтер, 2018. 1200 с.
5. Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. / За ред. О.В. Дзери. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1199 с.
6. Договірне право України: навчальний посібник / упоряд.: І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. К.: Центр учбової літератури, 2018. 259 с.

7. Договірне право. Загальна частина: навчальний посібник // Т.В. Бондар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова та ін.: За ред. О.В. Дзери.- К.: Юрінком Інтер, 2008,- 896 с.
8. Договірне право. Особлива частина: навчальний посібник // Т.В. Бондар, О.В.Дзера, Н.С. Кузнецова та ін.: За ред. О.В. Дзери.- К.: Юрінком Інтер, 2009.- 1200 с.
9. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768 (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
10. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 03.12.1986 р. № 2768 (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/8073-10#Text>
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001р. № 2341-III (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
12. Кухарев О. Є. Аналіз судової практики розгляду цивільних прав про спадкування. Київ: Алерта, 2020. 362 с.
13. Кухарев О. Є. Спадкове право України: підруч. Київ: Алерта, 2020. 362 с.
14. Майданик Р. А. Речове право: підруч. Київ: Алерта, 2019. 1102 с.
15. Майданик, Р. Співвідношення галузей публічного і приватного права. Юрид. вісн. України. 2010. № 13-14
16. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4595-IV (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
17. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
18. Право власності : навч. посіб. / Харитонов Є. О., Харитонova О. І., Некіст К. Г. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 256 с.
19. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
20. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI (зі змін. і доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>
21. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI (із змін. і доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>
22. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII (із змін. і доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
23. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV (із змін. та доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
24. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>
25. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР (із змін і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>
26. Про інформацію : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

27. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

28. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р. № 2769-IV (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

29. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-XII (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>

30. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів : Закон України від 02.07.2017 р. № 1403-VII (із змін. і доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19#Text>

31. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>

32. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>

33. Про охорону прав на промисловий зразок : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688- XII (із змін. і доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>

34. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1994 р. № 3116-XII (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text>

35. Про судоустрій та статус суддів : Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII . (із змін. і доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

36. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>

37. Про третейські суди : Закон України від 11.05.2005 р. № 1704- IV (із змін. і доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>

38. Романовська З. В. Українське цивільне право. Договірне право: Академ. курс. Київ. : ПАІС, 2020. 464 с.

39. Світличний О. П. Право інтелектуальної власності: підручник. Київ: НУБіП України, 2017. 355 с.

40. Сімейний кодекс України від 15.05.2002 р. № 2947-III (із змін. і доповн.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>

41. Спадкове право: навч. посіб. для студ вищ. навч. закл. / кол. авт.; кер. авт. кол. канд. юрид. наук. доц. Нестерцова-Собакарь О. В. Днепр: Днепропетров. держ ун-т внутр. справ, 2017. 164 с.

42. Терещук Г. А. Цивільне право: конспект лекцій. Луцьк : ЛНТУ, 2017. – 267 с. URL : http://civilne_pravo7861830>>data>>us...861830.pdf

43. Харитонов О. І. Право інтелектуальної власності: підруч. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 540 с.

44. Цивільне право України (частина загальна): підручник / за ред. І. В. СпасибоФатєєвої. Харків: Екус, 2024. 568 с.
45. Цивільне право України : Загальна частина : підруч. / І. А. Бірюков, О. Ю. Заїка, С. С. Бичкова; за ред. І. А. Бірюкова, О. Ю. Заїки. 3-е вид. Київ : Алерта, 2014. 510с.
46. Цивільне право України. Загальна частина : підруч. / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецов. 2-е вид. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 976 с.
47. Цивільне право України. Особлива частина. Підручник /за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнєцової, Р.А. Майданика. - вид. п'яте. - К.Юрінком Інтер, 2017. - 1176 с.
48. Цивільне право України. Том 2. Навчальний посібник у 2 томах. Видання 2-ге доповнене і перероблене/ за ред. Іванов Ю.Ф., Іванова М.В., Куриліна О.В. Алерта, 2019-Т.2, 346 с.
49. Цивільне право. Підручник у 2 томах За редакцією В. І. Борисової, І. В. СпасибоФатєєвої, В. Л. Яроцького. - Х., 2012 р.
50. Цивільне право. Частина І : навч.-метод. посіб. для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти [Електронне видання] / Є. О. Харитонов, О. М. Берназ-Лукавецька, І. В. Завальнюк, С. В. Завальнюк, О. В. Мельник, О. С. Омельчук, О. І. Сафончик, В. О. Токарева ; за ред.: Є. О. Харитонova, С. В. Завальнюка ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». - Одеса : Фенікс, 2024. - 108 с.
51. Цивільне право: Загальна частина : підручник/ Іванюта Н. В. , Ніколенко Л.М., Буга В. В. та ін. Київ: Дакор, 2021. 312 с.
52. Цивільне право: підруч. у 2-х т./ В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, В. М. Домашенко та ін. Харків : Право, 2017. Т. 1. 656 с.
53. Цивільний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI (із змін. і доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
54. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1615-IV (із змін. і доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
55. Яворська О.С. Договірні зобов'язання про передачу майна у власність: цивільноправові аспекти: Монографія. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2009,- 384.

ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

1. Загальні положення цивільного процесуального права. Поняття та предмет цивільного процесуального права як галузі права. Система цивільного процесуального права. Цивільне процесуальне законодавство Поняття, завдання, види та стадії цивільного судочинства

2. Принципи цивільного судочинства. Поняття та система принципів цивільного судочинства Характеристика окремих принципів цивільного судочинства: верховенство права та законодавство, відповідно до якого суд вирішує справи; гласність судового процесу; відкритість інформації щодо справи; змагальність сторін; диспозитивність цивільного судочинства; пропорційність у цивільному судочинстві; забезпечення права на перегляд справи та оскарження судового рішення; обов'язковість судових рішень.

3. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Визначення складу суду. Склад суду. Підстави для відводу (самовідводу) судді. Порядок вирішення заявленого відводу (самовідводу). Наслідки відводу суду (судді).

4. Учасники справи. Склад учасників справи. Процесуальні права та обов'язки учасників справи. Неприпустимість зловживання процесуальними правами. Цивільна процесуальна правоздатність. Цивільна процесуальна дієздатність. Сторони в цивільному процесі, їхні спеціальні процесуальні права та обов'язки. Процесуальна співучасть. Залучення до участі в справі співвідповідача. Заміна неналежного відповідача. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору. Процесуальне правонаступництво. Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.

5. Представники. Поняття й види представництва в цивільному процесі. Особи, які можуть бути представниками. Особи, які не можуть бути представниками.. Повноваження представника в суді. Документи, що підтверджують повноваження представників.

6. Інші учасники судового процесу. Склад інших учасників судового процесу. Цивільний процесуальний статус інших учасників судового процесу.

7. Цивільна юрисдикція. Поняття та види цивільної юрисдикції. Предметна та суб'єктна юрисдикція. Інстанційна юрисдикція. Територіальна юрисдикція (підсудність).

8. Докази та доказування. Поняття доказів. Належність, допустимість, достовірність, достатність доказів.. Засоби доказування: письмові, речові та електронні докази, висновки експертів, показання свідків. Обов'язок доказування та подання доказів. Витребування доказів. Предмет доказування. Підстави звільнення від доказування. Оцінка доказів. Забезпечення доказів.

9. Процесуальні строки. Поняття процесуальних строків та їх види. Обчислення процесуальних строків. Початок перебігу й закінчення процесуальних строків. Наслідки пропущення процесуальних строків. Зупинення, поновлення та продовження процесуальних строків.

10. Судові виклики і повідомлення. Поняття та види судових повісток. Порядок вручення судових повісток.

11. Судові витрати. Поняття та види судових витрат. Попереднє визначення суми судових витрат. Забезпечення та попередня оплата судових витрат. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати.. Розподіл судових витрат між сторонами.

12. Заходи процесуального примусу. Поняття та види заходів процесуального примусу. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу.

13. Позовне провадження. Поняття позову. Види позовів. Підстави для забезпечення позову. Види забезпечення позову. Зустрічне забезпечення. Заяви по суті справи, їх види. Позовна заява, її зміст і форма. Пред'явлення позову. Залишення позовної заяви без руху, повернення заяви, відмова у відкритті провадження у справі. Відкриття провадження у справі. Підготовче

провадження. Захист відповідача від пред'явленого позову. Відзив, заперечення та зустрічний позов. Врегулювання спору за участю судді Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем. Мирова угода сторін. Завдання та строки розгляду справи по суті. Відкриття розгляду справи по суті. З'ясування обставин справи та дослідження доказів Судові дебати та ухвалення рішення Фіксування судового процесу Зупинення та закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду. Поняття та види судових рішень. Законність і обґрунтованість судового рішення. Порядок ухвалення судових рішень. Проголошення судового рішення. Набрання рішенням суду законної сили. Розгляд справи у порядку спрощеного позовного провадження. Умови та порядок проведення заочного розгляду справи.

14. Наказне провадження. Судовий наказ. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ. Порядок розгляду заяв про видачу судового наказу Підстави для відмови у видачі судового наказу. Скасування судового наказу. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві.

15. Окреме провадження. Поняття та сутність окремого провадження. Справи, що розглядаються в порядку окремого провадження. Порядок розгляду справ окремого провадження.

16. Перегляд судових рішень. Поняття та сутність апеляційного провадження. Суди апеляційної інстанції. Право апеляційного оскарження. Строк на апеляційне оскарження. Форма і зміст апеляційної скарги, порядок її подання. Відкриття апеляційного провадження. Апеляційний розгляд. Повноваження суду апеляційної інстанції. Постанова суду апеляційної інстанції. Поняття та сутність касаційного провадження. Суд касаційної інстанції. Право касаційного оскарження. Строк на касаційне оскарження. Форма і зміст касаційної скарги, порядок її подання. Відкриття касаційного провадження. Касаційний розгляд. Повноваження суду касаційної інстанції. Постанова суду касаційної інстанції. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

17. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб). Судовий контроль за виконанням судових рішень. Негайне виконання судових рішень. Звернення судових рішень до виконання. Відстрочення і розстрочення виконання. Зміна чи встановлення способу і порядку виконання. Зупинення виконання судового рішення. Поворот виконання рішення, постанови. Судовий контроль за виконанням судових рішень.

18. Відновлення втраченого судового провадження. Право на звернення до суду із заявою про відновлення втраченого судового провадження. Розгляд заяви про відновлення втраченого судового провадження.

19. Визнання та виконання рішень іноземних судів. Судові доручення про надання правової допомоги. Умови визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню. Порядок подання клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду. Розгляд клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду, підстави для відмови у його задоволенні.

Умови визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню. Порядок подання клопотання про визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню, його розгляд. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави Виконання в Україні судових доручень іноземних судів.

Література:

1. Аветисян Р.Н., Кройтор В.А. Зразки позовних заяв за сімейними справам. Науковопрактичний посібник. Серія «Практика і закон». – Харків: Юр свит, 2006.
2. Актуальні проблеми виконавчого провадження : Навч. посібник / Під ред. д.ю.н. І.В Спасибо-Фатєєвої. К., Центр комерційного права, 2009. – 82 с.
3. Андронов І.В. Судові рішення в цивільному процесі України: проблеми термінології / І.В. Андронов // Актуальні проблеми держави і права – 2012. – Вип. 66. – С. 287-293.
4. Вільчик Т. Адвокатура та громадянське суспільство у правовій державі Ї Т. Вільчик // Право України. – 2014. - № 11. – С. 243-250.
5. Глущенко С. Концептуальні нариси єдиної судової юрисдикції / С. Глущенко // Право України. – 2014. - № 11. – С. 219-232. 2
6. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. № 1798-ХІІ (зі змін ідоповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
7. Завальнюк В.В. Правосуддя в Україні: антропологічний вимір // Актуальні проблеми держави і права – 2012. – Вип. 64. – С. 16-21.
8. Костенко М.А. Рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом як міжнародний стандарт прав людини / М.А. Костенко // Право і суспільство. – 2014. - № 4. – С.20-26.
9. Кройтор В.А. Защита прав и интересов в суде: Научно-практическое пособие. – 4- е изд., испр. и доп. – Харьков: Эспада, 2003.
10. Курс цивільного процесу : підручник / В. В. Комаров, В. А. Бигун, В. В. Баранкова та ін; за ред. В. В. Комарова. – Харків: Право, 2011. – 1352 с.
11. Курс цивільного процесу. Особлива частина: підручник / Немеш П.Ф., Феннич В.П. - ТОВ "РІК-У", 2023 - 524 с.
12. Островська Л.А. Деякі аспекти представництва прокурором прокурором інтересів громадянина в суді // Актуальні проблеми держави і права – 2015. – Вип. 65. – С. 451-456.
13. Позовне провадження : моногр. / за ред. В. В. Комарова. – Х., 2011. – 552 с.
14. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у суді першої інстанції» від 12 грудня 2009 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-09#Text>
15. Практика судів України в цивільних справах // Бюл. законодавства і юрид. практики України. – 1995. – № 2.

16. Практика судів України в цивільних справах // Бюл. законодавства і юрид. практики України. – 1995. – № 3.
17. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (з наступними змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
18. Про виконавче провадження: Закон України; Перелік від 02.06.2016 № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>
19. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
20. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
21. Про прокуратуру: Закон України; Перелік від 14.10.2014 № 1697-VII (з наступними змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
22. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 № 3674-VI (з наступними змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text>
23. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.05.1997 № 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97#Text>
24. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII (з наступними змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
25. Про третейські суди: Закон України від 11.05.2004 № 1701-IV (з наступними змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>
26. Проблеми теорії та практики цивільного судочинства / За заг. ред. В.В. Комарова. – Х., 2008р.
27. Соколянський Д.В. Мiroва угода сторін у цивільному судочинстві України: постановка проблеми// Актуальні проблеми держави і права. – 2016. – Вип. 66. – С. 348-353.
28. Фурса С.Я., Цюра Т.В. Докази і доказування у цивільному процесі: Науковопрактичний посібник. (Серія: Процесуальні науки) – К. : Видавець Фурса С.Я., КНТ, 2005.
29. Цивільне процесуальне право України (Загальна частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці, 2022, 412 с.
30. Цивільне процесуальне право України (Особлива частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці, 2022, 240 с.
31. Цивільне процесуальне право України: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. - 723 с.

32. Цивільний процес : навч. посіб. / [О. Г. Бортнік, О. Л. Зайцев, В. А. Кройтор та ін.]; за заг. ред. проф. В. А. Кройтора; МВС України, Харків, нац. ун-т внутр. справ. - Харків : ХНУВС, 2022. -336 с.
33. Цивільний процес : навч. посіб. / кол. авт. : К. Р. Резворович, О. С. Юнін, М. П. Юніна та ін. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 224 с.
34. Цивільний процес України: академічний курс: Підручн. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.; за заг. ред. С. Я. Фурси. – К.: Видавець Фурса С. Я.: КНТ, 2009. – 848 с.
35. Цивільний процес України: Проблеми і перспективи: Науково-практичний посібник. – К.: Видавець Фурса С. Я.: КНТ, 2007.
36. Цивільний Процес. Підручник, /за заг. ред. Заборовського В.В. Вид-во Гельветика, 2022. -932с
37. Цивільний процес: Навч. посіб. / А. В. Андрушко, Ю. В. Білоусов, Р. О. Стефанчук, О. І. Угриновська та ін. – За ред. Ю. В. Білоусова. – К.: Прецедент, 2005.
38. Цивільний процес: навч. посібник / за заг. ред. Кройтора В.А. Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х.: Вид-во Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2009. – 266 с.
39. Цивільний процес: теорія і практика. Концепції вчених з удосконалення законодавства про цивільне судочинство. Монографія. / за заг. ред. д.ю.н. Фурси С.Я., д.ю.н. Бичкової С.С. Київ: Алерта, 2023. 640 с
40. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1615-IV (із змін. і доповн.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
41. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар: У 2 т. / За заг. ред. С. Я. Фурси. – К.: Видавець Фурса С. Я.: КНТ, 2007
42. Штефан М.Й. Цивільне процесуальне право України: Академічний курс: Підручн. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. – К.: Концерн “Видавничий Дім „Ін Юре”, 2005.
43. Штефан О.О. Позовне провадження у справах з авторських і суміжних правовідносин у цивільному судочинстві України. – К., 2003. – 236 с.
44. Ясинок М. М., Кройтор В. А. Принципи усності, безпосередності та безперервності в цивільному судочинстві: Монографія. – Харків. : Еспада, 2007. – 152 с.

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1. Загальні засади кримінального права України. Кримінальне право України як окрема галузь права: поняття, особливості, співвідношення з іншими галузями. Принципи кримінального права України (загальні, міжгалузеві, галузеві). Принцип *nullum crimen sine lege* та його реалізація в кримінальному праві України. Джерела кримінального права. Система джерел сучасного кримінального права України. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (далі - КК України) як основне джерело кримінального права України. Особливості нормативних приписів Загальної та Особливої частин КК

України. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у часі: поняття, основні принципи. Особливості набрання та втрати чинності законом України про кримінальну відповідальність. Визначення часу вчинення кримінального правопорушення за КК України. Особливості визначення часу вчинення окремих різновидів кримінальних правопорушень (триваючих та продовжуваних, тих, які вчиняються (можуть вчинятися) кількома діями, з матеріальним складом). Зворотна дія закону України про кримінальну відповідальність у часі. Особливості та межі зворотної дії у часі окремих різновидів законів України про кримінальну відповідальність. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у просторі та за колом осіб: поняття та основні принципи (територіальний, громадянства, реальний, універсальний). Місце вчинення кримінального правопорушення. Особливості визначення місця вчинення окремих різновидів кримінальних правопорушень за КК України.

2. Поняття, ознаки та види (за ступенем тяжкості) кримінальних правопорушень за кримінальним правом України. Малозначність діяння та її юридичне значення за КК України.

3. Об'єкт кримінального правопорушення. Поняття об'єкта кримінального правопорушення та його ознаки. Поняття, ознаки та основні різновиди потерпілого від кримінального правопорушення. Поняття та ознаки предмета кримінального правопорушення.

4. Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення та їх юридичне значення. Суспільно небезпечне діяння. Поняття та форми суспільно небезпечного діяння. Особливості відображення діяння в статтях Особливої частини КК України. Дія як активна форма суспільно небезпечного діяння. Бездіяльність як пасивна форма суспільно небезпечного діяння. Особливості бездіяльності та їх вплив на кримінальну відповідальність особи. Юридичне значення непереборної сили, фізичного або психічного примусу за КК України. Суспільно небезпечні наслідки. Поняття суспільно небезпечних наслідків. Види суспільно небезпечних наслідків за КК України. Причинний зв'язок між діянням та наслідками. Поняття причинного зв'язку. Особливості змісту причинного зв'язку в кримінальному праві. Час, місце, обстановка, знаряддя, засоби, спосіб вчинення кримінального правопорушення та їх кримінальноправове значення.

5. Суб'єкт кримінального правопорушення. Поняття, ознаки та види суб'єкта кримінального правопорушення. Вік, із якого може наставати кримінальна відповідальність. Особливості встановлення віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Осудність та неосудність. Обмежена осудність. Поняття та критерії осудності. Поняття та критерії неосудності. Юридичне значення неосудності. Поняття та критерії обмеженої осудності. Юридичне значення обмеженої осудності. Вчинення кримінального правопорушення у стані сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції. Види стану сп'яніння, передбачені КК України. Юридичне значення вчинення кримінального правопорушення в стані

сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

6. Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення. Поняття та ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Вина та її форми. Прямий умисел. Непрямий умисел. Відмінність прямого від непрямого умислу. Визначений та невизначений умисел. Кримінально протиправна самовпевненість. Відмінність кримінально протиправної самовпевненості від непрямого умислу. Кримінально протиправна недбалість. Казус (випадок): поняття, значення, відмінність від кримінально протиправної недбалості. Складна (подвійна, змішана) вина. Особливості змісту складної (подвійної, змішаної) вини у складах кримінальних правопорушень, передбачених КК України. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Мотив вчинення. Мета вчинення. Емоційний стан особи. Помилка та її юридичне значення. Поняття та види помилки у кримінальному праві. Юридична помилка, її основні різновиди та значення. Фактична помилка, її основні різновиди та значення.

7. Стадії кримінального правопорушення. Поняття, ознаки та види стадій кримінального правопорушення за КК України. Особливості визначення моменту закінчення окремих складів кримінального правопорушення. Відмінність готування від виявлення наміру вчинити кримінальне правопорушення. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення. Замах на кримінальне правопорушення. Відмінність замаху від готування до кримінального правопорушення. Кваліфікація замаху на кримінальне правопорушення. Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця. Відмінність добровільної відмови від дійового каяття.

8. Співучасть у кримінальному правопорушенні за КК України. Поняття та ознаки співучасті у кримінальному правопорушенні за КК України. Види співучасників кримінального правопорушення за КК України. Виконавець (співвиконавець). Організатор. Підбурювач. Пособник. Окремі форми співучасті у кримінальному правопорушенні, передбачені в Загальній частині КК України. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб за попередньою змовою. Вчинення кримінального правопорушення організованою групою. Вчинення кримінального правопорушення злочинною організацією. Підстава (підстави) та межі кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення. Особливості підстави (підстав) кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення. Особливості та межі кримінальної відповідальності окремих видів співучасників кримінального правопорушення, передбачені КК України. Особливості та межі кримінальної відповідальності учасників організованої групи чи злочинної організації, передбачені КК України. Спеціальні питання кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення, передбачені КК України. Добровільна відмова співучасників. Особливості добровільної відмови окремих

видів співучасників, передбачені КК України. Кримінально-правова оцінка діянь окремих співучасників за наявності добровільної відмови.

9. Причетність до кримінального правопорушення. Поняття причетності до кримінального правопорушення. Відмінність причетності до кримінального правопорушення від співучасті у кримінальному правопорушенні. Особливості регламентації відповідальності за причетність до кримінального правопорушення в кримінальному праві України. Форми (види) причетності до кримінального правопорушення. Заздалегідь не обіцяне приховування кримінального правопорушення : поняття, окремі прояви, особливості юридичної оцінки в кримінальному праві. Заздалегідь не обіцяне придбання або збут майна, завідомо здобутого кримінально протиправним шляхом. Неповідомлення про кримінальне правопорушення: поняття, окремі прояви, особливості юридичної оцінки в кримінальному праві. Потурання кримінальному правопорушенню: поняття, окремі прояви, особливості юридичної оцінки в кримінальному праві.

10. Множинність кримінальних правопорушень. Поняття множинності кримінальних правопорушень. Юридичні ознаки множинності. Основні форми множинності, передбачені КК України. Одиначне кримінальне правопорушення як елемент множинності кримінальних правопорушень. Поняття та основні різновиди одиначних кримінальних правопорушень. Продовжуване кримінальне правопорушення. Триваюче кримінальне правопорушення. Кримінальне правопорушення, склад якого передбачає альтернативні діяння. Складне (складене) кримінальне правопорушення. Сукупність кримінальних правопорушень. Поняття, ознаки та види сукупності кримінальних правопорушень. Окремі прояви множинності кримінальних правопорушень, що віднесені до їх сукупності теорією кримінального права та вітчизняною правозастосовною практикою. Відмінність сукупності кримінальних правопорушень від конкуренції норм у кримінальному праві. Особливості кваліфікації сукупності кримінальних правопорушень. Повторність кримінальних правопорушень. Поняття, ознаки та види повторності кримінальних правопорушень за КК України. Відмінність повторності кримінальних правопорушень від продовжуваного кримінального правопорушення. Особливості кваліфікації повторності кримінальних правопорушень. Рецидив кримінальних правопорушень. Поняття, ознаки та види рецидиву кримінальних правопорушень за КК України. Співвідношення рецидиву і повторності кримінальних правопорушень. Особливості кваліфікації рецидиву кримінальних правопорушень.

11. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. Поняття обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Систематизація (класифікація) обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння, в теорії кримінального права. Характеристика окремих обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння, передбачених КК України. Необхідна оборона. Уявна оборона. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Крайня необхідність. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком.

Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи або злочинної організації.

12. Заходи кримінально-правового характеру: загальні положення.

Поняття заходів кримінально-правового характеру. Систематизація заходів кримінальноправового характеру в теорії кримінального права. Особливості регламентації заходів кримінально-правового характеру у КК України. Заходи кримінально-правового характеру в межах кримінальної відповідальності особи. Заходи кримінальноправового характеру поза межами кримінальної відповідальності особи. Заходи кримінально-правового характеру, які можуть поєднуватись із кримінальною відповідальністю особи або застосовуватись самостійно.

13. Звільнення від кримінальної відповідальності. Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Відмінність звільнення від кримінальної відповідальності від її виключення. Особливості регламентації звільнення від кримінальної відповідальності в кримінальному праві України. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності за діяння, що містять ознаки корупційних кримінальних правопорушень. Систематизація (класифікація) окремих різновидів звільнення від кримінальної відповідальності в теорії кримінального права. Характеристика окремих різновидів звільнення від кримінальної відповідальності, передбачених КК України. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх.

14. Покарання та його види. Поняття та ознаки покарання за КК України. Мета (цілі) покарання за КК України. Співвідношення покарання та інших заходів кримінально-правового характеру. Система видів покарань. Основні характеристики системи видів покарань за КК України. Види покарань, передбачені КК України. Характеристика окремих видів покарань за КК України. Види та особливості покарань, які можуть призначатись неповнолітнім. Основні та додаткові покарання. Основні покарання. Додаткові покарання. Покарання, які можуть призначатись і як основні, і як додаткові. Особливості призначення основних та додаткових покарань.

15. Призначення покарання. Загальні засади призначення покарання. Поняття загальних засад призначення покарання. Загальні засади призначення покарання, передбачені КК України. Характеристика окремих загальних засад призначення покарання за КК України. Обставини, які пом'якшують покарання. Обставини, які обтяжують покарання. Спеціальні засади (правила) призначення покарання за КК України. Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання. Призначення

покарання за сукупністю кримінальних правопорушень. Призначення покарання за сукупністю вироків. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення. Особливості призначення покарання неповнолітнім.

16. Звільнення від покарання та його відбування. Поняття та ознаки звільнення від покарання та його відбування. Відмінність звільнення від покарання та його відбування від звільнення від кримінальної відповідальності. Різновиди звільнення від покарання та його відбування, передбачені КК України. Особливості звільнення від покарання та його відбування за корупційні кримінальні правопорушення. Систематизація (класифікація) окремих різновидів звільнення від покарання та його відбування в теорії кримінального права. Характеристика окремих різновидів звільнення від покарання та його відбування, передбачених КК України. Звільнення від покарання у зв'язку зі втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Звільнення від покарання за хворобою. Звільнення від відбування покарання на підставі закону про амністію. Звільнення від відбування покарання на підставі указу про помилування. Особливості звільнення від покарання та його відбування, передбачені КК України щодо неповнолітніх.

17. Судимість. Поняття та ознаки судимості. Загально-правові та кримінальноправові наслідки судимості в правовій системі України. Особи, які відповідно до КК України визнаються такими, що не мають судимості.. Погашення судимості за КК України. Зняття судимості за КК України. Особливості погашення та зняття судимості, передбачені КК України щодо неповнолітніх.

18. Примусові заходи медичного характеру, примусове лікування, примусові заходи виховного характеру. Примусові заходи медичного характеру за КК України. Поняття та мета примусових заходів медичного характеру. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру. Примусове лікування за КК України. Поняття примусового лікування. Підстави та умови застосування примусового лікування. Відмінність примусового лікування від примусових заходів медичного характеру. Примусові заходи виховного характеру за КК України. Умови та підстави застосування примусових заходів виховного характеру до особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Умови застосування примусових заходів виховного характеру до особи, що не досягла віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Види примусових заходів виховного характеру.

19. Спеціальна конфіскація. Поняття та юридична природа спеціальної конфіскації як окремого заходу в кримінальному праві. Відмінність спеціальної конфіскації від конфіскації майна як виду покарання. Підстави застосування спеціальної конфіскації за КК України. Майно, яке відповідно до КК України підлягає спеціальній конфіскації.

20. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Поняття та юридична природа заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Особливості заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб за КК України. Підстави застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за КК України. Юридичні особи, до яких відповідно до КК України застосовуються заходи кримінально-правового характеру. Звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру за КК України. Види заходів кримінально-правового характеру, які застосовуються до юридичних осіб. Особливості застосування заходів кримінально-правового характеру до юридичних осіб, передбачені КК України.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

1. Основні різновиди норм та наскрізні юридичні поняття і юридичні конструкції Особливої частини КК України. Основні різновиди норм Особливої частини КК України. Норми, що визначають ознаки певних видів кримінальних правопорушень та (або) окремих їх різновидів, та особливості їх змісту. Норми, що визначають межі караності за певні види кримінальних правопорушень та (або) окремі їх різновиди, та особливості їх змісту. Норми, що передбачають звільнення від кримінальної відповідальності за певні види кримінальних правопорушень (окремі їх різновиди), та особливості їх змісту.. Наскрізні юридичні поняття та юридичні конструкції Особливої частини КК: корупційні кримінальні правопорушення; близькі родичі, близькі особи, члени сім'ї; малолітній, неповнолітній, дитина; насильство; насильство, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я особи; насильство, яке є небезпечним для життя чи здоров'я особи; втручання; перешкоджання; знищення; пошкодження; примушування; погроза; тяжкі наслідки; загибель людей. Особливості змісту наведених юридичних понять та юридичних конструкцій в окремих статтях Особливої частини КК України.

2. Злочини проти основ національної безпеки України. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: окремі різновиди злочину, особливості їх окремих форм. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Державна зрада: загальні ознаки складу злочину, особливості окремих форм. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки посягання на життя державного чи громадського діяча. Диверсія: загальні ознаки складу злочину, особливості окремих форм. Особливості спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності за окремі види злочинів проти основ національної безпеки України.

3. Кримінальні правопорушення проти особи. Кримінальні правопорушення проти життя особи. Поняття та види вбивства за КК України. Кваліфіковані види умисного вбивства: зміст окремих обтяжуючих обставин, особливості кваліфікації. Привілейовані види умисного вбивства. Вбивство через необережність, співвідношення з кримінальними правопорушеннями, склади яких передбачають загибель людини (людей). Доведення до самогубства. Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи. Поняття і види тілесних ушкоджень. Умисне тяжке тілесне ушкодження: особливості складів кримінального правопорушення, кваліфікація у разі поєднання з вчиненням інших кримінальних правопорушень. Розлад здоров'я як ознака окремих видів тілесних ушкоджень. Втрата працездатності як ознака окремих видів тілесних ушкоджень. Співвідношення катування, умисного заподіяння тілесних ушкоджень та нанесення побоїв. Домашнє насильство: особливості об'єкта та об'єктивної сторони, співвідношення з іншими кримінальними правопорушеннями проти здоров'я особи. Розмежування складів кримінальних правопорушень - залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи. Захоплення заручників: ознаки основного та кваліфікованих складів, співвідношення з незаконним позбавленням волі або викраденням людини. Торгівля людьми: особливості змісту окремих ознак складів кримінального правопорушення. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Зґвалтування: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Сексуальне насильство: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення, співвідношення з іншими видами кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Примушування до вступу в статевий зв'язок: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

4. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини та громадянина. Порушення таємниці голосування: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення. Порушення недоторканості житла: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Грубе порушення законодавства про працю: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Порушення авторського права й суміжних прав: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

5. Кримінальні правопорушення проти власності. Корисливі посягання на власність. Загальні ознаки кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним оберненням чужого майна на користь винуватої особи чи третіх осіб («розкрадання»). Момент визнання кримінального правопорушення

закінченим у складах окремих корисливих посягань на власність. Крадіжка: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Грабіж: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Розбій: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Вимагання: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Розмежування розбою, насильницького грабежу та вимагання. Шахрайство: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Привласнення, розтрата та заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Кількісні характеристики в складах корисливих посягань на власність. Кваліфікуючі ознаки «повторно», «проникнення в житло, інше приміщення чи сховище»: особливості кримінально-правового змісту у складах окремих корисливих посягань на власність. Особливості кваліфікації розбою і вимагання при конкуренції кримінально-правових норм та за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Некорисливі посягання на власність. Умисне знищення або пошкодження чужого майна: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

6. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки. Створення злочинної організації: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину, особливості спеціального виду звільнення від кримінальної відповідальності. Бандитизм: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень, вчинених у складі банди чи злочинної організації. Кримінальні правопорушення терористичної спрямованості: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень, особливості спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності. Кримінальні правопорушення, пов'язані з порушенням встановленого порядку обігу зброї, боєприпасів, вибухових пристроїв, вибухових речовин: об'єктивні та суб'єктивні ознаки кримінальних правопорушень. Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

7. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Об'єктивні ознаки у складах кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту (крім водного та повітряного транспорту). Суб'єктивні ознаки у складах кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту (крім водного та повітряного транспорту).

8. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності. Масові заворушення: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Хуліганство: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Відмінність

хуліганства, вчиненого групою осіб, від групового порушення громадського порядку. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

9. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення. Поняття наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, їх місце у складах відповідних кримінальних правопорушень. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки у складах кримінальних правопорушень, предметом яких є наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги та прекурсори.

10. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян. Погроза або насильство щодо особи, члена її сім'ї або близького родича у зв'язку зі здійсненням цією особою державної, громадської, службової чи професійної діяльності: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень. Підкуп працівника підприємства, установи чи організації: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень.

11. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Зміст понять «зловживання владою», «зловживання службовим становищем», «зловживання повноваженнями» у складах кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Розмежування з іншими кримінальними правопорушеннями, що вчиняються з використанням повноважень за займаною посадою: службового становища, влади, повноважень та вчиняються службовою особою і особою, яка не є службовою. Наслідки у складах кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Предмет службового підроблення. Поняття неправомірної вигоди у складах кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Література:

1. Актуальні проблеми кримінального законодавства України та практики його застосування: монографія / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, Л.М. Демидова та ін.; за заг. ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, Л.М. Демидової. – Х.: Право, 2017. – 400 с.

2. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. / за заг. ред. В.В. Топчія; наук. ред. В.І. Антипова. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 896с.

3. Баулін Ю. В. Виклики «нової злочинності» та проблеми кримінального права в умовах глобалізації Кримінально-правове забезпечення сталого розвитку України в умовах глобалізації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 12-13 жовт. 2017 р. / редкол.: В.Я. Тацій (голов. ред.), В.І. Борисов (заст. рол. ред.) та ін. Харків : Право, 2017. С. 25- 28
4. Берзін П. С. Поведінка людини в кримінальному праві, кримінальне правопорушення та склад кримінального правопорушення: навч. посіб. Київ: Алерта, 2023. 558 с
5. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 17 : Кримінальне право / редкол. В. Я. Тацій, В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2017. 1064 с.
6. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: Навчальний посібник / За заг. ред. М.І. Хавронюка. - К.: ЦУЛ, 2014.
7. Ємельянов В. П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин : наук.-практ. посіб. Харків : Право, 2018. 142 с.
8. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи : навч. посіб. / І. О. Зінченко, О. О. Володіна ; М-во освіти і науки України, Нац. юридичний ун-т ім. Ярослава Мудрого, за заг. ред. М. І. Панова. - Харків. Право, 2019. 248 с.
9. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI (із змінами та доп.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
10. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності / Резолюція 55/25 Генеральної Асамблеї від 15 листопада 2000 р. URL:
11. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях): навч. посіб./за заг. ред. д-ра юрид. наук., проф. О. М. Литвинова; Литвинов О. М., Житний О. О., Клемпарський М. М. та ін. Харків: МВС України, Харків. нац. ун- т внутр. справ, 2016. 328с.
12. Кримінальне право України. Загальна частина / За ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. - К.: Атіка, 2008.
13. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Литвинов О. М. Кримінальне право України. Особлива частина. Харків: Право, 2020. 656 с.
14. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / В.І. Борисов, В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 5-е вид., перероб. і допов. Х.: Право, 2015. 528 с.
15. Кримінальне право України. Особлива частина: навчальний посібник. Конспект лекцій. / За загальною редакцією Топчія В.В. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2021. 407 с.
16. Кримінальне право України: Загальна частина / За ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. - Х.: Право, 2015.
17. Кримінальне право України: Особлива частина / За ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. -Х.: Право, 2015.
18. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. проф. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 5- те вид., переробл. і допов. Х.: Право, 2015. 680 с.

19. Кримінальне право: поняття, джерела, завдання, функції, принципи та система. Наука кримінального права / В. Я. Тацій // Баулін Ю.В., Борисов В.І., Володіна О.О., Євдокімова О.В., Зінченко І.О., Ломако В.А., Панов М.І., Пономаренко Ю.А., Тацій В.Я., Тихий В.П., Тютюгін В.І., Харитонов О.В. Кримінальне право України : загальна частина: підручник : гриф МОН України / М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна . Харків, 2015. С. 11-29.
20. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III (із змінами та доп.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
21. Кримінальний кодекс України: науково-практичний коментар / За заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка В. В. Черня. К., 2017. 1064 с.
22. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI (із змінами та доп.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
23. Куц В. М. Юридична особа як об'єкт застосування кримінально-правових заходів: монографія / В. М. Куц, В. С. Сотниченко. Київ: Нац. акад. прокуратури України, 2017. 250 с.
24. Литвинов О. М. Концептуальна модель механізму реалізації кримінальної відповідальності : монографія / О. М. Литвинов, І. І. Митрофанов. Харків : Золота миля, 2017. 180 с.
25. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О.М. Джужі, А.В. Савченка, В.В. Черня. К.: Юрінком Інтер, 2016. 1064с.
26. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2018. 1360 с.
27. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 20 січ. 2016 р. / О.М. Литвинов, П.Д. Біленчук, К.І. Беяков та ін.. Київ : Центр учб. літ., 2016. 536 с.
28. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 1064 с.
29. Національна стратегія у сфері прав людини: Указ Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021 «Про Національну стратегію у сфері прав людини» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#n13>
30. Новітні кримінально-правові дослідження – 2019 : альманах наукових досліджень / за ред. О. В. Козаченка, О. М. Мусиченко. Миколаїв : СПД Румянцева Г. В., 2019. 278 с.
31. Постанови Пленуму Верховного суду в кримінальному судочинстві / укладачі Н. Кузнєцова та ін. Київ: ЦНЛ, 2020. 400 с.
32. Практика застосування Верховним Судом України положень Особливої частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох]; За заг. ред. А. А. Музики. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 915 с.
33. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Закон України від 22.11.2018 № 2617-VIII (із змінами та доп.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19#Text>

34. Стратегія боротьби з організованою злочинністю: Розпорядження Кабінету Міністрів України №1126-р від 16 вересня 2020 р. «Про схвалення Стратегії боротьби з організованою злочинністю». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1126-2020-%D1%80#Text>.

35. Стратегія кібербезпеки України. Безпечний кіберпростір - запорука успішного розвитку України. Указ Президента України. «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року "Про Стратегію кібербезпеки України"». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text>

36. Українське кримінальне право. Загальна частина: підручник / за ред. В.О. Навроцького. - К.: Юрінком Інтер, 2013.

37. Ус О. В. Кваліфікація в кримінальному праві України: дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2020. 485 с.

38. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: підручн. Вид. 3-тє, доп. і перероб. Одеса: Фенікс, 2018. 394 с

39. Шинкаренко І. Р., Шинкаренко І. І. Кримінальне право: склади окремих видів кримінальних правопорушень: навчально-наочний посібник: структурно-логічні схеми. Харків: Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»; «Факт», 2021. 312 с.

КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

1. Загальні положення кримінального процесуального права. Кримінальне процесуальне законодавство: поняття та система. Джерела кримінального процесуального права. Поняття та завдання кримінального провадження Кримінальні процесуальні функції: поняття та види.

2. Засади кримінального провадження.

3. Суд та учасники кримінального провадження. Суд у кримінальному провадженні: склад суду; юридичний статус судді, слідчого судді, присяжного. Законний склад суду. Підсудність в кримінальному провадженні. Учасники кримінального провадження: поняття й класифікація. Сторона обвинувачення Сторона захисту. Потерпілий та його представник Інші учасники кримінального провадження. Відводи та порядок їх вирішення. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні.

4. Докази та доказування в кримінальному провадженні. Поняття доказів та їх класифікація. Види процесуальних джерел доказів. Поняття доказування та його структура. Предмет, межі та суб'єкти доказування

5. Процесуальні документи, строки та витрати. Поняття та види процесуальних документів. Поняття та порядок обчислення процесуальних строків. Види процесуальних витрат та їх розподіл.

6. Заходи забезпечення кримінального провадження. Мета та види заходів забезпечення кримінального провадження. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Підстави та порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Мета й підстави застосування запобіжних заходів. Обставини, що враховуються при

обранні запобіжного заходу. Види запобіжних заходів. Порядок застосування запобіжних заходів. Порядок продовження строку застосування запобіжного заходу, зміни та скасування запобіжних заходів.

7. Досудове розслідування. Поняття та форми досудового розслідування. Загальні положення досудового розслідування: початок досудового розслідування; поняття та види підслідності; строки досудового розслідування та порядок їх продовження; ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення; недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування; об'єднання та виділення матеріалів досудового розслідування; розгляд клопотань під час досудового розслідування. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.

8. Слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії. Поняття слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій та їх система. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій. Види слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх проведення. Види негласних слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх проведення.

9. Повідомлення про підозру. Випадки повідомлення про підозру. Порядок повідомлення про підозру. Зміна повідомлення про підозру.

10. Зупинення та закінчення досудового розслідування. Підстави та порядок зупинення досудового розслідування. Відновлення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування.

11. Судове провадження у першій інстанції. Підготовче провадження. Загальні положення судового розгляду. Межі судового розгляду. Процедура судового розгляду. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції.

12. Судові рішення. Види судових рішень та вимоги до них. Порядок ухвалення та проголошення судових рішень. Окрема думка судді.

13. Провадження в суді апеляційної інстанції. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Право на апеляційне оскарження, процесуальний порядок і строки апеляційного оскарження. Форма та зміст апеляційної скарги. Залишення апеляційної скарги без руху, її повернення або відмова у відкритті провадження. Наслідки подання апеляційної скарги. Підготовка до апеляційного розгляду. Заперечення на апеляційну скаргу. Відмова від апеляційної скарги, зміна та доповнення апеляційної скарги під час апеляційного провадження. Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Апеляційний розгляд. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції. Судові рішення суду апеляційної інстанції.

14. Провадження з виконання судових рішень. Набрання законної сили судовим рішенням та його наслідки. Питання, які вирішуються судом під час та після виконання вироків, порядок їх вирішення.

15. Провадження в суді касаційної інстанції. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Право на касаційне оскарження, процесуальний порядок і строки касаційного оскарження. Вимоги до касаційної скарги. Залишення касаційної скарги без руху або її повернення. Межі

перегляду судом касаційної інстанції. Касаційний розгляд. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції. Підстави та порядок передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду. Судові рішення суду касаційної інстанції.

16. Особливі порядки кримінального провадження. Кримінальне провадження на підставі угод. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції.

Література:

1. Вапнярчук В. В. Теорія і практика кримінального процесуального доказування : монографія / В. В. Вапнярчук. – Х. : Юрайт, 2017. – 408 с.
2. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2005-2015 роки / [Харків. правозахис. група]. - Х. - Права людини, 2009-2018.
3. Даль А.Л. Тримання під вартою як запобіжний захід у кримінальному провадженні : монографія / А. Л. Даль, С. Є. Абламський ; Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. О. О. Юхна. - Харків. - ХНУВС : Панов, 2017. - 238 с.
4. Доказування у кримінальному провадженні: курс лекцій / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. О. Юхна. – Харків : ХНУВС, 2018. – 156 с.
5. Європейська конвенція з прав людини та кримінальний процес / Дж. Макбрайд ; Генерал. директорат з прав людини і правових питань, Рада Європи. - Київ. - К.І.С., 2010. - 576 с.
6. Кримінальне процесуальне право України: навчальний посібник / За ред.. проф.. В. Г. Гончаренка та В. А. Колесника. К.: Юстиніан, 2014. 576 с.
7. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту / О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів, В. М. Трофименко [та др.]. - Харків. - Оберіг, 2014. - 248 с.
8. Кримінальний процес : підручник / [Ю. М. Грошевий, В. Я. Тацій, А. Р. Туманянц та ін. ; за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Грошевого, О. В. Капліної, О. Г. Шило]. - Харків : Право, 2013.
9. Кримінальний процес : підручник / за заг. ред. В. В. Коваленка, Л. Д. Удалової, Д. П. Письменного. - Київ : Центр учб. літ., 2013.
10. Кримінальний процес: альбом схем (Загальна та Особлива частини) : навч. посіб. / [Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний та ін.]. - 2-ге вид., випр. і допов. - Київ : Центр учб. літ., 2016.

11. Кримінальний процес: навч. посіб. для підгот. до іспиту / [О.В. Капліна, М.О. Карпенко, В.І. Маринів та ін.]. - Харків: Право, 2018.- 298с.
12. Кримінальний процес: підруч. С. В. Банах, Н. З. Рогатинська, А. М. Сарахман. – Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. – 264 с.
13. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI (із змінами та доп.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
14. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. – Т. 1 / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, Є. П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. - Х.: Право, 2012. - 768 с.
15. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т. 2 / Є. М. Блажівський, Ю. М. Грошевий, Ю. М. Дьомін та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. - Х.: Право, 2012. - 664 с.
16. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний редакцією професорів В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила. – К.: Юстініан, 2012. – 1224 с.
17. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / відп. ред.: С. В. Ківалов, С. М. Міщенко, В. Ю. Захарченко. – Х.: Одиссей, 2013. – 1104 с.
18. Кримінальний процесуальний: підручник / [О.В. Капліна, О.Г.Шило, В.М. Трофименко та ін.]; за заг. ред. О.В. Капліної, О.Г.Шило.- Харків: Право, 2018.- 584 с.
19. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність : навч. посіб. / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. - Харків. - Право, 2010. - 112 с.
20. Кучинська О.П., Фулей Т.І., Бараннік Р.В. Принципи кримінального провадження у світлі практики Європейського суду з прав людини: монографія. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф»», 2013. 228 с.
21. Лобойко Л. М. Кримінальний процес : навч. посіб. / Л. М. Лобойко, О. А. Банчук. - Київ : Ваїте, 2014.
22. Лобойко Л.М., Банчук О.А. Кримінальний процес: Навчальний посібник. - К.: Ваїте, 2014. - 280 с.
23. Мартовицька О. В., Юхно О. О. Актуальні питання надання правової допомоги у кримінальному провадженні : монографія / О. В. Мартовицька, О. О. Юхно ; М-во внутр. справ України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. - Харків. - Панов, 2015. – 224 с.
24. Молдован В.В., Молдован А.В., Кравець Р.С. Кримінальний процес України: Лекції. Процесуальні документи. – 2-ге вид., із змін. та доповн. – К.: Алерта, 2016. – 360 с.
25. Назаров В. В. Кримінальний процес України : навч. посіб. / В. В. Назаров. – К.: ФОП О.С.Ліпкан, 2013. – 438 с.
26. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України. Зразки процесуальних документів у кримінальному провадженні: станом на 20 січ. 2018 р. / С.В. Банах, Р.Л. Степанюк, С.В. Петков та ін.; за заг. ред. М.В. Лошицького. - Київ: Професіонал, 2018. - 1270 с.

27. Аршак С. А. Процесуальний порядок забезпечення прав учасників кримінального провадження під час закінчення досудового розслідування : монографія / С. А. Аршак ; М-во внутр. справ України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. О. О. Юхно. – Харків. – Панов, 2016. - 204 с.

28. Право на життя в контексті кримінального провадження: практика Європейського суду з прав людини та законодавство України : наук. - практ. посіб. / [уклад.: А. В. Столітній, С. В. Шмаленя, Я. А. Соколова-Височина ; за заг. ред. А. В. Столітнього]. - Харків. - Право, 2019. - 186 с.

29. Процесуальні документи досудового розслідування (слідчого, прокурора, адвоката та слідчого судді): наук.-практ. посіб. за ред. М.А. Погорецького, О.П. Кучинської; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Юрид. ф-т, Каф. правосуддя. - Київ: Правова єдність: Алерта, 2018. - 252 с.

30. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки. Роз'яснення: науково-практичний посібник / колектив авторів за заг. ред. М.А. Погорецького, О.П. Кучинської. - К.: Юрінком Інтер, 2015. - 560с.

31. Романюк В. В. Кримінальне судочинство щодо неповнолітніх : монографія / В. В. Романюк ; М-во внутр. справ України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. - Харків. - Друкарня Мадрид, 2016. - 252 с.

32. Смоков С. М., Горелкіна К.Г. Гарантії застосування заходів процесуального примусу у кримінальному судочинстві. Одеса: Астропринт, 2012. 152 с.

МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО

1. Поняття, правова природа та сфера дії сучасного міжнародного публічного права. Сфера дії міжнародного публічного права та його характерні особливості. Природа юридично обов'язкової сили міжнародного публічного права. Функції міжнародного публічного права

2. Норми міжнародного публічного права. Поняття та характерні риси норм міжнародного публічного права. Види норм міжнародного публічного права та їх класифікація. Ієрархія норм міжнародного публічного права. Кодифікація норм міжнародного публічного права

3. Основні принципи міжнародного публічного права. Поняття основних принципів міжнародного публічного права. Функції основних принципів міжнародного публічного права. Природа й ознаки основних принципів міжнародного публічного права. Класифікація та зміст основних принципів міжнародного публічного права

4. Джерела міжнародного публічного права. Поняття та види джерел міжнародного публічного права. Міжнародний договір. Міжнародний звичай. Загальні принципи права Рішення міжнародних міжурядових організацій. «М'яке» міжнародне право. Рішення міжнародних судових органів. Односторонні акти держав.

5. Співвідношення міжнародного публічного права і національного права. Теорії співвідношення міжнародного публічного права і національного

права. Імплементация норм міжнародного публічного права. Застосування норм міжнародного публічного права в національному правопорядку України.

6. Суб'єкти міжнародного публічного права. Зміст інституту міжнародної правосуб'єктності. Поняття суб'єкта міжнародного публічного права. Держава як суб'єкт міжнародного публічного права. Види і форми визнання. Визнання нових держав та урядів. Міжнародна правосуб'єктність міжнародних міжурядових організацій. Питання міжнародної правосуб'єктності фізичних осіб.

7. правонаступництво у міжнародному публічному праві. Поняття, підстави та об'єкт дії норм правонаступництва. правонаступництво держав щодо міжнародних договорів. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978 р. правонаступництво держав щодо державної власності, архівів та боргів. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо державної власності, державних архівів і державних боргів 1983 р. Врегулювання проблем правонаступництва у зв'язку з припиненням існування СРСР та правонаступництво України.

8. Відповідальність за міжнародним публічним правом. Поняття, правова природа та підстави для виникнення відповідальності за міжнародним публічним правом. Протиправні діяння в міжнародному публічному праві та їх класифікація. Обставини, що звільняють від відповідальності в міжнародному публічному праві. Суб'єкти відповідальності в міжнародному публічному праві. Види та форми відповідальності в міжнародному публічному праві. Статті про відповідальність держав за міжнароднопротиправні діяння 2001 р. Статті про відповідальність міжнародних організацій 2011 р. Відповідальність за правомірну діяльність Міжнародно-правові зобов'язання еї^а опшез суб'єкта міжнародного права перед іншими державами та міжнародним співтовариством Умови правомірності та механізм застосування санкцій за міжнародним публічним правом Поняття, підстави, умови правомірності та механізм застосування контрзаходів. Санкції щодо Російської Федерації та персональні спеціальні обмежувальні заходи, спрямовані на припинення агресії РФ проти України.

9. Концепція естоппеля в міжнародному публічному праві та перспективи його застосування до порушень міжнародно-правових зобов'язань. Поняття естоппеля в міжнародному публічному праві та його застосування у випадках порушень міжнародно-правових зобов'язань. Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, від 5 грудня 1994 р. (Будапештський меморандум).

10. Населення в міжнародному публічному праві. Поняття й основні категорії населення. Питання громадянства в міжнародному публічному праві. Справа Ноттебома 1955 р. (Міжнародний суд ООН). Правовий статус іноземців, осіб без громадянства та осіб з множинним громадянством Гаазька конвенція, що регулює деякі питання, пов'язані з колізією законів про громадянство, 1930 р. та Конвенція про громадянство заміжньої жінки 1957 р. Європейська конвенція про громадянство 1997 р. Конвенція про статус апатридів 1954 р. та

Конвенція про скорочення безгромадянства 1961 р. Правовий статус біженців. Конвенція про статус біженців 1951 р. та Протокол до неї 1967 р. Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців.. Право притулку

11. Міжнародне гуманітарне право. Джерела та принципи міжнародного гуманітарного права. Кваліфікація збройних конфліктів та сфера застосування міжнародного гуманітарного права. Міжнародні збройні конфлікти та їх правове регулювання. Неміжнародні збройні конфлікти (збройні конфлікти неміжнародного характеру) та їх правове регулювання. Учасники збройного конфлікту. Засоби та методи ведення війни. Конвенція про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що завдають надмірних ушкоджень або мають невибіркову дію 1980 р. та додаткові протоколи до неї. Правовий режим окупації. Гаазька конвенція та Положення про закони і звичаї війни на суходолі 1907 р. Кваліфікація збройного конфлікту на території України (від 2014 р. до цього часу).

12. Міжнародне кримінальне право. Джерела та принципи міжнародного кримінального права. Міжнародні злочини та індивідуальна кримінальна відповідальність за міжнародним правом. Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього 1948 р. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 1984 р. Юрисдикційні питання у міжнародному кримінальному праві та міжнародний кримінальний процес. Міжнародні кримінальні судові установи. Римський статут Міжнародного кримінального суду. Ратифікація Римського статуту Україною. Висновок Конституційного Суду України від 11 липня 2001 р. № 3-в/2001 12.8. Попереднє розслідування ситуації в Україні Офісом Прокурора Міжнародного кримінального суду. Питання кваліфікації збройного конфлікту в Криму і на Сході України та визначення сторін конфлікту. Форми та напрямки міжнародного співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю. Правова допомога та екстрадиція.

13. Територія в міжнародному публічному праві. Поняття та види територій у міжнародному публічному праві. Поняття територіального верховенства, правова природа, склад та підстави зміни державної території. Державні кордони та їх правовий режим. Територіальні спори та претензії. Території з особливим правовим режимом. Правовий режим Антарктики.

14. Міжнародне морське право. Джерела та принципи міжнародного морського права. Класифікація та юридичний статус морських просторів згідно з Конвенцією ООН з морського права 1982 р. Правовий статус і режим внутрішніх вод, територіального моря, прилеглої зони, виключної економічної зони, континентального шельфу, архіпелажних вод, відкритого моря, Міжнародного району морського дна, міжнародних проток та міжнародних каналів згідно з Конвенцією ООН з морського права 1982 р. Правовий режим Арктики.

15. Право міжнародних договорів. Джерела та принципи права міжнародних договорів. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р. Сторони в міжнародних договорах. Укладення договору. Дія та

дійсність міжнародного договору. Тлумачення міжнародного договору. Припинення міжнародних договорів.

16. Право зовнішніх зносин. Поняття, джерела та принципи права зовнішніх зносин. Органи зовнішніх зносин держави та їх система. Дипломатичне право. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. Консульське право. Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р. Право спеціальних місій. Конвенція про спеціальні місії 1969 р. Дипломатичне право міжнародних організацій. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру 1975 р.

17. Право міжнародних організацій. Поняття, джерела та принципи права міжнародних організацій. Поняття, ознаки та класифікація міжнародних міжурядових організацій. Організація Об'єднаних Націй. Статут ООН 1945 р. Регіональні міжнародні міжурядові організації. Правова природа і правова система Європейського Союзу. Правові засади співпраці України та Європейського Союзу. Правові особливості і наслідки вступу України до Європейського Союзу.

18. Мирне вирішення міжнародних спорів. Джерела та принципи права мирного вирішення міжнародних спорів. Поняття міжнародного спору та класифікація мирних засобів вирішення міжнародних спорів. Міжнародний Суд ООН. Статут ООН і Статут Міжнародного Суду ООН. Регіональні й спеціальні міжнародні судові установи. Міжнародні арбітражні (третейські) суди. Вирішення міжнародних спорів у рамках міжнародних організацій.

19. Право міжнародної безпеки. Джерела та принципи права міжнародної безпеки. Засади колективної безпеки за міжнародним правом. Засади здійснення миротворчих операцій за міжнародним правом. Роззброєння та обмеження озброєнь. Невоєнні аспекти міжнародної безпеки.

20. Міжнародне економічне право. Джерела та принципи міжнародного економічного права. Міжнародні економічні організації. Юрисдикційні імунітети держав та їх власності. Європейська конвенція про імунітет держав 1972 р. Регулювання діяльності транснаціональних корпорацій у сфері міжнародних економічних відносин за міжнародним правом. Вирішення міжнародних економічних спорів. Вашингтонська конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами інших держав 1965 р. Сеульська конвенція 1985 р. про заснування Багатостороннього агентства з гарантій інвестицій. Право Світової організації торгівлі. Угода про заснування Світової організації торгівлі 1994 р. Генеральна угода з тарифів і торгівлі 1994 р.

21. Міжнародне екологічне право. Джерела та принципи міжнародного екологічного права. Конвенція про оцінку впливу на довкілля у транскордонному контексті 1991 р. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція) 1998 р.

Література:

1. Антонович М. М. Міжнародне публічне право: підручник. - К.: Юрінком Інтер, 2023. - 516 с.
2. Барановська В.М., Басова І.С., Вацюк В.О., Дибець Н.Ю., Минюк Д.І., Чуєнко В.І. Нормативно-правове регулювання статусу біженців та внутрішньо-переміщених осіб: історія та виклики сучасності: посібник для закладів вищої освіти / за заг. редакцією д.ю.н., професора, заслуженого юриста України А.М. Кислого. Київ: «Видавництво Людмила», 2024. 212 с.
3. Буроменський М. В., Кудас І. Б., Маєвська А. А., Семенов В. С., Стешенко В. С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг.ред.). К.: Юрінком Інтер, 2005. 336с.
4. Буроменський М.В., Кудас І.Б., Маєвська А.А., Семенов В.С., Стешенко В.С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг. ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 336 с.
5. Буткевич В.Г.(ред.). Мицик В.В., Задорожний О.В. Міжнародне право: Основні галузі. – К., Либідь, 2004.– 816 с.
6. Буткевич В.Г., Войтович С. А., Григоров О. М., Заблоцька Л. Г., Задорожній О. В. Міжнародне право: Основні галузі: Підручник для студ. вищих навч. закл. за спец. "Міжнародне право", "Міжнародні відносини" / В.Г.Буткевич (ред.). К.: Либідь, 2011. 814с.
7. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник / За ред. В. Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2002. - 608 с.
8. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник для студ. вищ. навч. закладів за спец. "Міжнародне право", "Міжнародні відносини" / В. Г. Буткевич (ред.). К.: Либідь, 2010. 608с.
9. Василенко В. А. Основи теорії міжнародного права. - К.: Вища школа, 1988. - 288 с.
10. Віденська Конвенція про правонаступництво держав стосовно міжнародних договорів від 23 серпня 1978 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_185#Text
11. Георгіца А.З, Чикурлій С.О. Міжнародне публічне право: Навч.-метод. посіб. / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці: Рута, 2010. 175с.
12. Декларація Організації Об'єднаних Націй про права корінних народів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
13. Декларація про права осіб, що належать до національних та етнічних, релігійних та мовних меншин (резолюція ГА ООН резолюцією 47/135) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_318#Text
14. Дмитрієв А.І., Муравйов В.І. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / Київський ун-т права; Інститут міжнародних відносин Київського національного ун-ту ім. Тараса Шевченка / Ю. С. Шемшученко (відп.ред.), Л.В. Губерський (відп.ред.). Стереотип. вид. К.: Юрінком Інтер, 2011. 638 с.
15. Європейська конвенція про правовий статус трудящих мігрантів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/%20994_307#Text

16. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text
17. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
18. Задорожній О.В. Генеза міжнародної правосуб'єктності України. - Київ: К.І.С., 2014.-688с.
19. Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>
20. Кислий А.М., Басова І.С., Чуєнко В.І., Минюк Д.І. Забезпечення реалізації цивільних прав та обов'язків людини: національний та міжнародний аспект: посібник для закладів вищої освіти / за заг. редакцією д.ю.н., професора Кислого А.М. Київ: «Видавництво Людмила», 2022. 180 с.
21. Книш В. В. Міжнародне публічне право: навчально-методичний посібник для забезпечення самостійної роботи студентів заочної форми навчання спеціальності 081 Право. Івано-Франківськ, 2019. 58 с.
22. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
23. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
24. Конвенція про захист цивільного населення під час війни. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text
25. Конвенція про статус біженців 1951 р. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/refugees.shtml
26. Красуцький В.В., Чуєнко В.І. Практичні аспекти реалізації українцями права на тимчасовий захист в країнах ЄС: порівняльний аспект досвіду європейських країн. Науковий юридичний журнал «Правові новели» № 22. 2024. С. 222-229. URL: http://legalnovels.in.ua/journal/22_2024/32.pdf
27. Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом / Пер. з англ. — Харків: Консул, 2000. — 592 с.
28. Мацко А.С. Міжнародне право: Навч. посіб. / Міжрегіональна академія управління персоналом. - К.: МАУП, 2005. - 216 с.
29. Міжнародне право в документах / М.В. Буроменський (уклад.). — Х.: Видавництво Національного ун-ту внутрішніх справ, 2003. - 376 с.
30. Міжнародне право. Основні галузі: Підручник / За ред. В.Г. Буткевича. - К.: Либідь, 2004. - 816 с.
31. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16 грудня 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
32. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
33. Основи права Європейського Союзу: підручник / за за. Ред. Т.Л. Сироїд; Харків. Національний університет імені В.Н. Каразіна. Харків: Право, 2018. 456 с.
34. Північноатлантичний договір від 4 квітня 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_008#Text

35. Репецький В.М., Лисик В.М. Міжнародне гуманітарне право: підручник. – К.: Знання, 2007. – 467 с.
36. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / за заг. ред. д.ю.н., проф. Т.Л. Сироїд. Харків: Право, 2023. 474 с.
37. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник / за заг. ред. д.ю.н., проф. Т.Л. Сироїд. Харків: Право, 2019. 472 с.
38. Чуєнко В.І. Правове регулювання статусу біженців в Європейському Союзі: сучасний стан та перспективи розвитку: монографія / В.І. Чуєнко. Харків: Право, 2023. 284 с.
39. Чуєнко В.І., Красуцький В.В. Перспективні напрямки щодо реформування та удосконалення правового регулювання статусу українських біженців в Європейському Союзі Юридичний науковий електронний журнал. 2024. Вип. 2. С. 553-556. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2024/138.pdf
40. Ksendzuk, Valentyna; Orel, Oleksandr; Orel, Oleksii; Sydoruk, Iryna; Chuienko Valentyna. Cooperation of International Organizations in Ensuring International Security: Challenges and Perspectives. Economic Affairs. Vol. 69 (Special Issue, pp. 327-335, February 2024. URL: <https://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n1z8.pdf>
41. Nataliia Riabikh; Uliana Kuzenko; Tetiana Humeniuk; Valentyna Chuienko; Andrii Bezushko. Challenges of Anthropocentrism in Wartime: A Legal and Normative Perspective. Salud, Ciencia y Tecnología - Serie de Conferencias. Vol. 4 (2025). URL: <https://conferencias.ageditor.ar/index.php/sctconf/article/view/1503>
42. Rome Statute of the International Criminal Court. URL: <https://www.icc-cpi.int/publications/core-legal-texts/rome-statute-international-criminal-court>

МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ

1. Загальні положення про права людини. Природа та сутність прав людини Класифікація прав людини. Універсальність прав людини. Захист прав людини в діяльності Ліги Націй.

2. Захист прав людини в рамках ООН. Статут ООН, Загальна декларація прав людини 1948 р. Рада ООН з прав людини. Верховний Комісар ООН з прав людини. Процедура 1503. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 р. Комітет з прав людини. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 р. Комітет з економічних, соціальних та культурних прав. Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок 1979 р. Комітет з ліквідації дискримінації щодо жінок. Конвенція ООН про права дитини 1989 р. Комітет з прав дитини. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 1984 р. Комітет проти катувань. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1965 р. Комітет по ліквідації расової дискримінації. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю 2006 р. Комітет з прав осіб з інвалідністю.

3. Захист прав людини в Європі. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р.: принципи тлумачення, особливості застосування в національному правопорядку. Юрисдикція Європейського суду з прав людини. Процедура звернення до Європейського суду з прав людини. Особливості розгляду Європейським судом з прав людини міждержавних скарг. Рішення про прийнятність у справі «Україна проти Російської Федерації (щодо Криму)» № 20298/14, 2021 р. Консультативні повноваження Європейського суду з прав людини. Виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV. Контроль Комітету Міністрів Ради Європи за виконанням рішень Європейського суду з прав людини. Європейська соціальна хартія (переглянута) 1996 р. Захист прав людини в Європейському Союзі. Хартія основоположних прав Європейського Союзу 2000 р. Діяльність ОБСЄ у сфері визначення та просування стандартів захисту прав людини (Бюро з демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ, Верховний комісар ОБСЄ у справах національних меншин).

4. Інші регіональні системи захисту прав людини. Міжамериканська система захисту прав людини. Африканська система захисту прав людини. Арабська система захисту прав людини. Захист прав людини в рамках АСЕАН (Асоціація держав Південно-Східної Азії).

5. Право на життя. Обсяг та складові права на життя. Зобов'язання держави щодо права на життя. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на життя (справа «Макканн та інші проти Сполученого Королівства» (McCann and Others v. United Kingdom), № 18984/91, рішення Великої палати 1995 р.).

6. Заборона катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання. Обсяг та складові заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання. Зобов'язання держави щодо заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання. Практика Європейського суду з прав людини щодо заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання (справа «Каверзін проти України», № 23893/03, 2012 р.).

7. Право на свободу та особисту недоторканність. Обсяг та складові права на свободу та особисту недоторканність. Зобов'язання держави щодо права на свободу та особисту недоторканність. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу та особисту недоторканність (справа «Харченко проти України», № 40107/02, 2011 р.).

8. Право на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції. Обсяг та складові права на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції. Зобов'язання держави щодо права на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до приватного життя (справа «С. і Марпер проти Сполученого Королівства» (S and Marper v. United Kingdom), №№ 30562/04, 30566/04, рішення Великої палати 2008 р.; справа «Гуменюк та інші проти України», № 11423/19, 2021 р.). Практика

Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до сімейного життя (справа «Савіні проти України», № 39948/06, 2008 р.; справа «М.Р. і Д.Р. проти України», № 63551/13, 2018 р.). Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до житла (справа «Німіц проти Німеччини» (Niemietz v. Germany), № 13710/88, 1992 р.; справа «Кривіцька та Кривіцький проти України», № 30856/03, 2011 р.). Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до кореспонденції (справа «Роман Захаров проти Росії» (Roman Zakharov v. Russia), № 47143/06, рішення Великої палати 2015 р.).

9. Свобода думки, совісті і релігії. Обсяг та складові права на свободу думки, совісті і релігії. Зобов'язання держави щодо права на свободу думки, совісті і релігії. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу думки, совісті і релігії (справа «Коккінакіс проти Греції» (Kokkinakis v. Greece) № 14307/88, 1993 р.)

10. Свобода вираження поглядів. Обсяг та складові права на свободу вираження поглядів. Зобов'язання держави щодо права на свободу вираження поглядів. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу вираження поглядів (справа «Лінгенс проти Австрії» (Lingens v. Austria), № 9815/82, 1986 р.; справа «Швидка проти України», № 17888/12, 2014 р.).

11. Свобода зібрань та об'єднання. Обсяг та складові права на свободу зібрань та об'єднання. Зобов'язання держави щодо права на свободу зібрань та об'єднання. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на свободу зібрань та об'єднання (справа «Веніамін Тимошенко та інші проти України», № 48408/12, 2014 р.).

12. Право на власність. Обсяг та складові права на власність. Зобов'язання держави щодо права на власність. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на власність (справа «Зеленчук і Цицюра проти України», № 846/16 і № 1075/16, 2018 р.; справа «Лоїзиду проти Туреччини» (Loizidou v. Turkey), № 15318/89, рішення Великої палати 1996 р.).

13. Заборона дискримінації. Обсяг та складові заборони дискримінації. Зобов'язання держави щодо заборони дискримінації. Практика Європейського суду з прав людини щодо заборони дискримінації (справа «Пічкур проти України», № 10441/06, 2013 р.; справа «D.H. та інші проти Чеської Республіки» (D.H. and Others v. the Czech Republic), № 57325/00, рішення Великої палати 2007 р.).

14. Право на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту. Обсяг та складові права на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту. Зобов'язання держави щодо права на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту (справа «Олександр Волков проти України», № 21722/11, рішення Великої палати 2013 р.; справа «Бурмин та інші проти України», №№ 46852/13, 47786/13, 54125/13, рішення Великої палати 2017 р.).

15. Правомірне обмеження прав людини та відступ держав від своїх зобов'язань у сфері прав людини під час надзвичайного стану, становища

або ситуації. Правомірне обмеження прав людини. Відступ держави від своїх зобов'язань у сфері прав людини за надзвичайних станів.

16. Міжнародний захист прав людини під час збройних конфліктів. Застосування міжнародних стандартів прав людини у період збройних конфліктів. Захист поранених і хворих у діючих арміях. Захист поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі. Захист військовополонених. Захист цивільного населення під час війни. Захист жінок та дітей під час війни.

Література:

1. Акти європейського права: Короткий довідник / Інститут законодавства Верховної Ради України / В. М. Литвин (заг.ред.), В. О. Зайчук (упоряд.). — К. : Парламентське видавництво, 2004. — 256 с.
2. Антонович М. Україна в міжнародній системі захисту прав людини: Монографія.— К. : Видавничий дім "KM Academia", 2000.— 262 с.
3. Анцупова Т. О. Співробітництво європейських міжурядових організацій на сучасному етапі розвитку європейської інтеграції // Актуальні проблеми держави і права. 2005. — Вип. 25. — С. 563-566.
4. Барановська В.М., Басова І.С., Вацюк В.О., Дибець Н.Ю., Минюк Д.І., Чуєнко В.І. Нормативно-правове регулювання статусу біженців та внутрішньо-переміщених осіб: історія та виклики сучасності: посібник для закладів вищої освіти / за заг. редакцією д.ю.н., професора, заслуженого юриста України А.М. Кислого. Київ: «Видавництво Людмила», 2024. 212 с.
5. Бисага Ю.М., Палінчак М.М., Белов Д.М., Данканич М.М. Міжнародні засоби захисту прав та свобод людини і громадянина – Ужгород, 2003.- 57 С.
6. Буроменський М.В. Звернення до Європейського Суду з прав людини: практика Суду і особливості українського законодавства / М. В. Буроменський. – Харків: Фоліо, 2000. – 32 с.
7. Буткевич О. В. Історія міжнародного права : навч. посібник / О. В. Буткевич. К. : Видво Ліра-К, 2013. 408 с.
8. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2005-2015 роки / [Харків. правозахис. група]. - Харків. - Права людини, 2009-2018.
9. Віденська Конвенція про правонаступництво держав стосовно міжнародних договорів від 23 серпня 1978 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_185#Text
10. Декларація Організації Об'єднаних Націй про права корінних народів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
11. Декларація про права осіб, що належать до національних та етнічних, релігійних та мовних меншин (резолюція ГА ООН резолюцією 47/135) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_318#Text
12. Донеллі Дж. Права людини у міжнародній політиці. Львів: Кальварія, 2004. 280 с.
13. Європейська конвенція з прав людини з поправками, внесеними відповідно до положень Протоколів № 11 та 14 з Протоколами № 1, 4, 6, 7, 12,

- 13 та 16. Електронне видання. – URL: https://www.echr.coe.int/documents/convention_ukr.pdf
14. Європейська конвенція з прав людини: основні положення, практика застосування, український контекст / уклад. і наук. ред. О. Л. Жуковська. Київ : ЗАТ «ВІПОЛ», 2004. 960 с.
15. Європейська конвенція про правовий статус трудящих мігрантів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/%20994_307#Text
16. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text
17. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
18. Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>
19. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
20. Конвенція про захист цивільного населення під час війни. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text
21. Конвенція про статус біженців 1951 р. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/refugees.shtml
22. Красуцький В.В., Чуєнко В.І. Практичні аспекти реалізації українцями права на тимчасовий захист в країнах ЄС: порівняльний аспект досвіду європейських країн. Науковий юридичний журнал «Правові новели» № 22. 2024. С. 222-229. URL: http://legalnovels.in.ua/journal/22_2024/32.pdf
23. Кучинська О.П., Фулей Т.І., Бараннік Р.В. Принципи кримінального провадження у світлі практики Європейського суду з прав людини: монографія. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф»», 2013. 228 с.
24. Мицик В. Права людини у міжнародному праві: Підручник. - К.: Видавничий дім «Промені», 2010. - 722 с.
25. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16 грудня 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
26. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
27. Наливайко Л.Р., Степаненко К.В., Щербина Є.М. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник. Дніпро: ДДУВС, 2016. 221 с.
28. Петров Р.А. Право Європейського Союзу: підручник - Х.: Право, 2024. - 488 с
29. Північноатлантичний договір від 4 квітня 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_008#Text
30. Прецедентне право Європейського суду з прав людини щодо захисту прав уразливих верств населення : навч. посіб. / О. О. Гайдулін, В. Ю. Худолей, І. М. Шаркова ; М-во освіти і науки України. - Київ. - ФОП Лисенко І.Б., 2018. - 300 с.
31. Разметаєва Ю. С. Доктрина та практика захисту прав людини : навчальний посібник / Ю. С. Разметаєва. – Київ: ФОП Голембовська О.О. – 2018. – 364 с.

32. Рішення Європейського суду з прав людини в кримінальних справах : захист життя, здоров'я, честі та гідності / уклад. Г.В. Олійник, за заг. ред. В.С. Ковальського. - Київ. - Юрінком Інтер, 2019. - 296 с.
33. Рішення Європейського суду з прав людини в цивільних справах : захист власності, приватного і сімейного життя та свобод поглядів / за ред. О. С. Захарової ; уклад. О. В. Ковальський. - Київ. - Юрінком Інтер, 2019. - 328 с.
34. Рішення Європейського суду з прав людини проти України за статтями 2 та 3 Конвенції щодо порушення прав позбавлених волі на медичну допомогу. - Харків, 201.
35. Рішення Європейського суду з прав людини щодо доступу до інформації. - Харків, 2017.
36. Рішення Європейського суду з прав людини щодо порушення прав в'язнів за статтями 2, 3 та 8 Європейської конвенції. - Харків, 2015.
37. Рішення Європейського суду з прав людини щодо України , Вип. 1 / Харків. правозахис. група. - Харків. - Права людини, 2006. - 312 с.
38. Рішення Європейського суду з прав людини щодо України , Вип. 2 / Харків. правозахис. група. - Харків. - Права людини, 2006. - 288 с.
39. Рішення Європейського суду з прав людини щодо України , Вип. 3 / Харків. правозахис. група. - Харків. - Фоліо, 2004. - 280 с.
40. Сенаторова О. В. Права людини і збройні конфлікти [Текст] : навч. посіб. для студ. юридичних ВНЗ / О. В. Сенаторова ; МОН України. - Харків : ФОП Лисенко І. Б., 2019. - 208 с.
41. Сироїд Т. Л. Міжнародний захист прав людини : навч. посіб. / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна. – Харків : Право, 2019. – 310 с.
42. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник / за заг. ред. д.ю.н., проф. Т.Л. Сироїд. Харків: Право, 2019. 472 с.
43. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод : компендіум / [О. В. Сердюк, Ю. В. Щокін, І. В. Яковюк та ін.] ; за заг. ред. О. В. Сердюка, І. В. Яковюка. – Харків : Право, 2017. – 374 с.
44. Чуєнко В.І. Правове регулювання статусу біженців в Європейському Союзі: сучасний стан та перспективи розвитку: монографія / В.І. Чуєнко. Харків: Право, 2023. 284 с.
45. Чуєнко В.І., Красуцький В.В. Перспективні напрямки щодо реформування та удосконалення правового регулювання статусу українських біженців в Європейському Союзі Юридичний науковий електронний журнал. 2024. Вип. 2. С. 553-556. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2024/138.pdf
46. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник / І. А. Шуміло. – Київ: ФОП Голембовська О.О. – 2018. – 168 с.
47. Rome Statute of the International Criminal Court. URL: <https://www.icc-cpi.int/publications/core-legal-texts/rome-statute-international-criminal-court>
48. Shaw M.N. International Law. 8th ed. - Cambridge University Press, 2014,- 1342 p.